

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Frøya kommune

Arkivsak: 21/259
Møtedato/tid: 15.09.2021 kl. 10:00
Møtested: Kakkenstua, Frøya storhall

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Helene Hvidsten på telefon 472 97 371, eller e-post: helene.hvidsten@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 07.09.2021

Per Johan Gundersen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Helene Hvidsten
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
27/21	Orientering fra kommunedirektøren
28/21	Forvaltningsrevisjonsrapport for plan og byggsak
29/21	Prosjektplan for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Abakus AS
30/21	Budsjettkontroll per august 2021
31/21	Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 med økonomiplan 2023-2025
32/21	Aktuelt fra utvalgene 15.09.21
33/21	Referatsaker
34/21	Eventuelt
35/21	Godkjenning av møteprotokoll 15.09.21

Orientering fra kommunedirektøren

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

27/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/156 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 28.4.21 (sak 25/21) vedtok utvalget at de ønsker at kommunedirektøren svarer ut følgende:

- Trekking av ny fibertrekkør på Mellomvegen. Er dette nødvendig når det allerede ligger et fibertrekkør der?
- Hvilken oppryddingsavtale har Frøya Kommune med de som kuttet ned Sitkagranene fra Flatval til Sistranda?

Kommunedirektøren svarer på dette i dagens kontrollutvalgsmøte.

Forvaltningsrevisjonsrapport for plan og byggsak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

28/21

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/109 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggsak til orientering, og legger frem følgende innstilling for kommunestyret:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggsak til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å:
 - a. Sikre at kravene til saksbehandlingstider overholdes i alle saker.
 - b. Gjennomgå rutiner og praksis for å sikre at dispensasjonssaker sendes ut på høring i henhold til kommunelovens § 19-1.
 - c. Vurdere egen praksis i å hensynta høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans.
 - d. Vurdere tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslagstiller overholdes.

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren orientere om overnevnte punkter innen utgangen av mars 2022.

Vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Frøya kommune bestilte i møte 10.03.21 en forvaltningsrevisjon med tema plan- og byggesak (se sak 13/21).

Hensikten med denne forvaltningsrevisjonen har vært å undersøke:

1. Om saksbehandlingstidene for byggesaker er i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven.
2. Finne årsak til eventuelle overskridelser i byggesaker og ev. overskridelser i saksbehandlingstidene for byggesaker og hvilke tiltak som er satt inn for å unngå det.
3. Om kommunens praksis for å vurdere dispensasjon i byggesaker er i tråd med regelverket.
4. Om behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere er utført i henhold til plan- og bygningsloven.

Metoden som er brukt i forvaltningsrevisjonen er i hovedsak intervju med ansatte i kommunen gjennom videokonferanse, samt arkiv- og dokumentgjennomgang.

Følgende personer er blitt intervjuet:

- Kommunedirektør sammen med kommunalsjef for allmenne og tekniske tjenester.
- Virksomhetsleder for plan, miljø og forvaltning.
- Fagleder planavdelingen.
- Fagleder byggesak.
- Byggesaksbehandler

Nedenfor følger en gjennomgang av problemstillingene, hvor kriterier, funn og anbefalinger fra revisor er samlet under hver problemstilling.

1. Er saksbehandlingstidene for byggesaker i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven?

Kriterier:

- Byggesøknader for tiltak som er i samsvar med loven og planverket, skal avgjøres innen 3 uker
- Byggesøknader for tiltak som ikke er i samsvar med loven eller planverket, eller som krever dispensasjon, skal avgjøres innen 12 uker

Funn: Kommunen har fram til 2019 ikke hatt en tilfredsstillende gjennomsnittlig saksbehandlingstid i byggesaker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er pr i dag tilfredsstillende og innenfor kravene i loven. Det er et noen overskridelser som begrenser seg til et mindre antall saker.

2. Hva fremstår som årsaken til eventuelle overskridelser i saksbehandlingstidene i byggesaker, og hvilke tiltak gjøres for å utbedre forholdet?

Kriterier: Ingen, siden det er en beskrivende problemstilling.

Funn: Etter revisjonens oppfatning skyldes situasjonen frem til 2019 en lav bemanning samt en lite hensiktsmessig organisering av den ansattressursen som forelå. Kommunen har etter 2019 utført tiltak i organisasjonen, som for eksempel økt bemanning og tydeliggjøring av ansvarsforhold blant ansatte.

Revisors anbefaling:

Tiltakene som er utført fremstår som hensiktsmessige.

3. Er kommunens praksis for å vurdere dispensasjon i byggesaker i tråd med regelverket?

Kriterier:

- Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i pbl. § 1-8.
- Dispensasjoner bør ikke innvilges, dersom statlig eller regional høringsinstans har frarådet dette.
- Dispensasjonssaker må være grunnlagt av søker for å kunne bli realitetsbehandlet av kommunen.
- Nabovarsel skal være vedlagt dispensasjonssøknaden.
- Både de rettslige og faktiske sidene ved saken skal fremgå av vedtaket.
- Både vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler skal vurderes før innvilgelse av dispensasjon.

Funn: Kommunens praksis for å vurdere dispensasjon fra plan, planbestemmelser eller plan- og bygningsloven § 1-8 i byggesaker, er i tråd med regelverket på en del punkter. 1 sak som etter revisors mening berører sektormyndighetene, burde vært sendt på høring i henhold til pbl §19-1. Det er revisors inntrykk at kommunen ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til høringsuttalelser fra statlig / regional myndighet i dispensasjonssaker i saker før juni 2021, jf. Plan og bygningsloven § 19-2 fjerde ledd.

Som påpekt av kommunen gjelder lokal selvbestemmelsesrett etter juni 2021, men revisor stiller spørsmål ved om denne balansegangen blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte av

kommunen.

Revisors anbefalinger:

- Kommunen bør vurdere egen praksis for å sende dispensasjonssaker på høring.
- Kommunen bør vurdere egen praksis om å hensynta høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans.

4. Er behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere utført i henhold til plan- og bygningsloven?

Kriterier:

- Hvorvidt et privat planinitiativ fører frem eller ikke, skal av kommunen i oppstartfasen besluttes på et så tidlig tidspunkt som mulig og senest like etter oppstartmøte med forslagstillere.
- Kommunen må behandle formelle forslag til detaljregulering innen 12 uker (84 dager) etter at forslaget er kommet inn til kommunen.
- Det skal skrives referat fra oppstartsmøte mellom planmyndigheten og private forslagstillere.
- Saker med vesentlig uenighet mellom forslagstillere og kommunen, skal forelegges for kommunestyret dersom forslagstillere krever det.

Funn: Behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere utføres stort sett i henhold til utvalgte kriterier i plan- og bygningsloven, med unntak av saksbehandlingstidene i slike saker. Flertallet av sakene har en saksbehandlingstid som er lengre enn regelen i loven.

Revisors anbefaling: Kommunen bør vurdere å innføre tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslagstillere overholdes.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet mener forvaltningsrevisjonsrapporten svarer ut problemstillingene. Revisors anbefalinger fremstår litt vage, så det er forsøkt å tydeliggjøre anbefalingene i forslag til tiltak. Utvalget må på et selvstendig grunnlag vurdere om de mener rapporten svarer ut problemstillingene, og om tiltakene er riktig innrettet.

Forslag til tiltak for problemstilling 1 og 2:

- Kommunen bør sikre at kravene til saksbehandlingstider overholdes i alle saker.

Forslag til tiltak for problemstilling 3:

- Gjennomgå rutiner og praksis for å sikre at dispensasjonssaker sendes ut på høring i henhold til kommunelovens § 19-1.
- Vurdere en egen praksis i å hensynta høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans.

Forslag til tiltak for problemstilling 4:

Vurdere tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslagstillere overholdes.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og sende den til kommunestyret for behandling.

FORVALTNINGSREVISJON

Plan- og byggesak

RAPPORT

Frøya kommune

AUG 2021

FR 1170

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Frøya kommunes kontrollutvalg i perioden april til juli 2021.

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c). Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger¹.

Revisjonsteamet har bestått av oppdragsansvarlig Eirik Gran Seim, prosjektmedarbeider Johannes Nestvold, og kvalitetssikrer Mette Sandvik. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Frøya kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRFs² standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet. En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter finnes på vår hjemmeside www.revisjonmidt norge.no.

Inderøy, 13.08.21

Eirik Gran Seim

Oppdragsansvarlig revisor

¹ Kommuneloven § 23-3, 1.ledd

² Norges Kommunerevisorforbund, www.nkrf.no

SAMMENDRAG

- Kommunen har tidligere hatt en ikke tilfredsstillende gjennomsnittlig saksbehandlingstid i byggesaker, som etter revisjonens oppfatning skyldes lav bemanning samt en ikke-hensiktsmessig organisering av den ansattressursen som var tilgjengelig. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er i dag tilfredsstillende og innenfor kravene i loven
- Kommunens praksis for å vurdere dispensasjon fra plan, planbestemmelser eller plan- og bygningsloven § 1-8 i byggesaker, er i tråd med regelverket på en del punkter. Kommunen bør likevel vurdere egen praksis i å avgjøre hvorvidt dispensasjonssaker skal sendes på høring. Kommunen bør dessuten vurdere egen praksis i å hensynte høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans
- Flertallet av private planforslag rettet til kommunen har en saksbehandlingstid som overstiger bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Kommunen bør derfor vurdere å innføre tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslag stiller overholdes
-

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	7
1.1 Bestilling	7
1.2 Problemstillinger	7
1.3 Metode	7
1.4 Bakgrunn	9
2 Saksbehandlingstider byggesak	11
2.1 Problemstilling	11
2.2 Revisjonskriterier	11
2.3 Data	11
2.4 Vurdering.....	13
3 Årsaker til eventuelle overskridelser	15
3.1 Problemstilling	15
3.2 Data	15
3.3 Revisors kommentar.....	16
4 Dispensasjonspraksis	17
4.1 Problemstilling	17
4.2 Revisjonskriterier	17
4.3 Generelt om dispensasjonsbehandlingen	17
4.4 Data: Dispensasjonssaker til høring	20
4.5 Vurdering: Dispensasjonssaker til høring.....	20
4.6 Data: Hensyn til uttalelse fra regional/statlig høringsinstans	21
4.7 Vurdering: Hensyn til uttalelse fra regional/statlig høringsinstans	22
4.8 Data: Vesentlighetskriteriet, rettslige/faktiske sider m.m	23
4.9 Vurdering: Vesentlighetskriteriet, rettslige/faktiske sider m.m	24
5 Kommunens behandling av planforslag rettet fra private forslagsstillere	25
5.1 Problemstilling	25
5.2 Revisjonskriterier	25
5.3 Data	25
5.4 Vurdering.....	29
6 Konklusjon og anbefalinger	30
7 Høring	31
Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	32
Vedlegg 2 – Høringssvar	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Vedlegg 3 – Kommunens saksbehandling av byggesaker i 2020, internt oversiktsdokument (utdrag)	39
---	----

Tabell

Tabell 1. Byggesøknader behandlet i alt (antall)	11
Tabell 2. Byggesøknader behandlet med 3 ukers frist (antall).....	12
Tabell 3. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	12
Tabell 4. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers (84 dager) frist (dager)	12
Tabell 5. Antall byggesaker med fristoverskridelser, Frøya kommune.....	13
Tabell 6. Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	18
Tabell 7. Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget (antall)	18
Tabell 8. Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget (prosent).....	18
Tabell 9. Gjennomgang av utvalgte dispensasjonssaker.....	19
Tabell 10. Gjennomgang av utvalgte dispensasjonssaker forts.....	19
Tabell 11. Antall plansaker med privat forslagstiller, Frøya kommune.....	25
Tabell 12. 2018: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.	26
Tabell 13. 2019: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.	27
Tabell 14. 2020: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.	27
Tabell 15. 2021: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.	27
Tabell 16. 2018 – 2021: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.....	27

1 INNLEDNING

I dette kapittelet gjennomgår vi bestilling, problemstillinger og bakgrunn for prosjektet.

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Frøya kommune bestilte i møte 10.03.21, sak 13/21 en forvaltningsrevisjon med tema plan- og byggesak.

I bestillingen den 10.03.21 ble plan for forvaltningsrevisjon lagt til grunn, med følgende beskrivelse av status innen byggesaksbehandling i kommunen:

«Saksbehandlingstiden for byggesøknader i kommunen overskrider i mange tilfeller fristene i plan- og bygningsloven. Det er stor restanse på byggesak og på dispensasjonssaker, og antall klagesaker har økt. Kommunen er sårbar som følge av lav bemanning. En forvaltningsrevisjon kan ta for seg kommunens etterlevelse av saksbehandlingsfrister etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven.»

Det påpekes dessuten under kontrollutvalgsmøtet at kommunen bruker lang tid på saksbehandling når eksterne utbyggere kommer med planforslag til kommunen.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger vil bli besvart i rapporten:

1. Er saksbehandlingstidene for byggesaker i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven?
2. Hva fremstår som årsaken til eventuelle overskridelser i saksbehandlingstidene i byggesaker, og hvilke tiltak gjøres for å utbedre forholdet?
3. Er kommunens praksis for å vurdere dispensasjon i byggesaker i tråd med regelverket?
4. Er behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere utført i henhold til plan- og bygningsloven?

1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført ved hjelp av intervjuer med ansatte i kommunen gjennom videokonferanse, samt arkiv- og dokumentgjennomgang.

Følgende personer er blitt intervjuet:

- Kommunedirektør sammen med kommunalsjef for allmenne og tekniske tjenester

- Virksomhetsleder for plan, miljø og forvaltning
- Fagleder planavdelingen
- Fagleder byggesak
- Byggesaksbehandler

Når det gjelder **dispensasjonssaker**, er arkivgjennomgangen gjort på et tilfeldig utvalg på 10 av totalt 24 saker i tidsrommet 2020 frem til juni 2021. Kommunen har for øvrig gjort endringer i organiseringen av arbeidet med dispensasjonssaker, hvor disse sakene fra 2020 blir behandlet i avdeling for byggesaker, og ikke lenger i avdeling for plansaker. Revisjonen vurderer det derfor som mest relevant å undersøke de nyere dispensasjonssakene fra 2020 og utover.

Det er dessuten gjort en arkivgjennomgang av **plansaker med privat forslagsstiller**, i perioden 2018 til 2021. Revisjonen har her undersøkt saksbehandlingstiden for samtlige 10 saker som er ferdigbehandlet i perioden. Saker som er stoppet, trukket eller av andre grunner ikke ferdigbehandlet er ikke tatt med i beregningen av saksbehandlingstider, noe som kan påpekes som en svakhet i tallmaterialet. Utrekningene, også uten å inkludere ikke-fullførte saker, viser imidlertid at gjennomsnittlig saksbehandlingstider er lengre enn krav i loven, og datamaterialet gir revisor tilstrekkelig mulighet til å konkludere angående problemstillingen.

Gjennomgangen er avgrenset til å omfatte private planinitiativ jf. Plan- og bygningsloven § 12-11, og ikke kommunens egne planinitiativ.

Hovedfokuset i undersøkelsen av private planinitiativ har vært saksbehandlingstidene, som er besvart ved en arkivgjennomgang på området. Når det gjelder andre sider ved behandlingen av private planinitiativ, som for eksempel saker der det er vesentlig uenighet mellom kommunen og forslagstiller, er dette besvart gjennom intervjuinformasjon og ikke dokumentgjennomgang.

Innhenting av saksbehandlingstider for **regulære byggesaker** er basert på KOSTRA-tall, samt dokumentasjon av saksbehandlerne egne oversikt over saksbehandlingstidene. Det kan påpekes som en metodisk svakhet at saksbehandlingstider for disse sakene, samt KOSTRA-tall, er tall som er beregnet av kommunen selv. Revisor vurderer likevel tallene til å være relativt pålitelige, fordi KOSTRA-tallene og saksbehandlerne egne oversikt peker i samme retning.

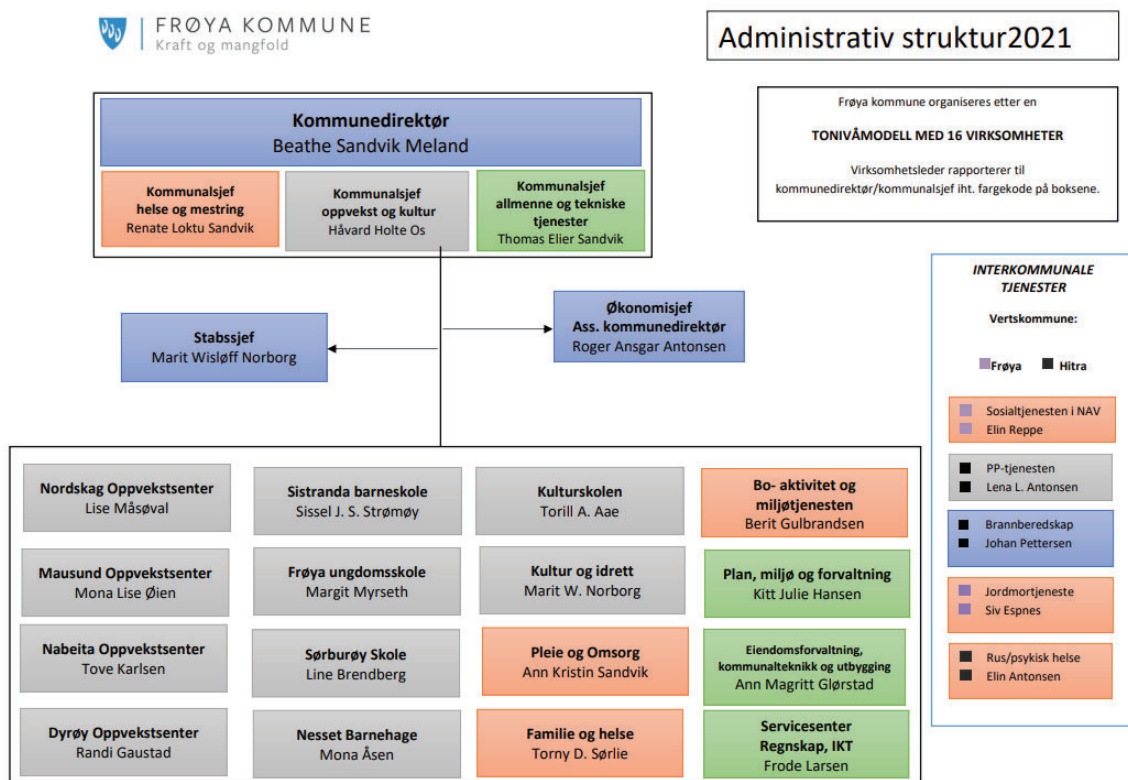
I dispensasjonssaker, der revisor har undersøkt kommunens saksbehandling gjennom arkivgjennomgang, har revisjonen ikke ettergått kommunens vurderinger i enkeltsaker. Derimot har revisjonen undersøkt om kommunen har fulgt lovens bestemmelser om saksbehandlingen i plan- og byggesaker.

1.4 Bakgrunn

Det er i dag to saksbehandlere innen byggesak, hvorav den ene saksbehandleren også har funksjonen fagleder byggesak. Det er dessuten ansatt en trainee som jobber med plan- og byggesak.

I planavdelingen er det to arealplanleggere samt en kommuneplanlegger, hvorav den ene arealplanleggeren også har funksjon som fagleder plan.

Ovenfornevnte ansatte rapporterer til virksomhetsleder for plan, miljø og forvaltning, som igjen rapporterer til kommunalsjef allmenne og tekniske tjenester. Se organisasjonskart nedenfor.

Kilde: Frøya kommune

I plan- og bygningsloven § 21-7 er det gitt frister for kommunens saksbehandling av søknader knyttet til byggetiltak. Her fremgår det at det er 3-ukers saksbehandlingstid for søknader som

er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven. Det er 12 ukers saksbehandlingstid for søknader som ikke er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven, eller dersom søknaden krever dispensasjon.

Dispensasjon er nærmere omhandlet i kapittel 19 i plan- og bygningsloven. Dispensasjon er tilfeller hvor bestemmelser i loven eller gjeldende planverk fravikes. Av kapittel 19 fremgår krav til innvilgelse av dispensasjoner, dette blant annet som krav til nabovarsling, høring til statlige og regionale myndigheter og vurderingen av fordeler og ulemper ved et tiltak.

Når det gjelder kommunens behandling av planforslag rettet fra private forslagsstillere (omfatter blant annet entreprenører som søker om tillatelse til byggeprosjekter), er dette regulert i plan og bygningsloven § 12-11. Bestemmelsen inneholder blant annet krav til saksbehandlingstid, samt prosedyrer for saksbehandling i slike saker.

2 SAKSBEHANDLINGSTIDER BYGGESAK

I dette kapittelet beskriver vi deltema 1.

2.1 Problemstilling

- Er saksbehandlingstidene for byggesaker i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven?

2.2 Revisjonskriterier

- Byggesøknader for tiltak som er i samsvar med loven og planverket, skal avgjøres innen 3 uker
- Byggesøknader for tiltak som ikke er i samsvar med loven eller planverket, eller som krever dispensasjon, skal avgjøres innen 12 uker

2.3 Data

Som vist i KOSTRA-tall i tabell 3, er den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for søknader som er i samsvar med loven og planverket (3 ukers-saker) lengre enn den lovbestemte saksbehandlingstiden i 2018 og 2019, men ikke i 2020.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for søknader som ikke er i samsvar med loven eller planverket (12-ukerssaker) (tabell 4) har ifølge KOSTRA-tall gått markant opp fra 2018, men er likevel innenfor lovkravet. Saksbehandlingstiden blant kommuner i samme KOSTRA-gruppe som Frøya kommune (KOSTRA-gruppe 3), er for øvrig en god del lavere enn i Frøya kommune, som vist i tabellens rad 2 og 3.

Merk for øvrig at beskrevne KOSTRA-tall kun er et gjennomsnitt av sakene, og at en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som er kortere enn kravet, kan «skjule» flerfoldige saker med lengre saksbehandlingstid. Samtidig kan en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som er lengre enn kravet, «skjule» flerfoldige saker som har kortere saksbehandlingstid.

Tabell 1. Byggesøknader behandlet i alt (antall)

	2018	2019	2020
Frøya	92	147	143

Kilde: SSB ([12690: Utvalgte tall for omfang og ressursbruk til planarbeid \(K\) 2015 - 2020](#), Statistikkbanken ([ssb.no](#)))

Tabell 2. Byggesøknader behandlet med 3 ukers frist (antall)

	2018	2019	2020
Frøya	68	85	54

Tabell 3. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers (21 dager) frist (dager)

	2018	2019	2020
Frøya	26	26	10
Kostragruppe 3	18	17	16
Landet uten Oslo	20	18	17

Kilde: SSB ([12690: Utvalgte tall for omfang og ressursbruk til planarbeid, etter region, statistikkvariabel og år](#), Statistikkbanken ([ssb.no](#)))

Tabell 4. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers (84 dager) frist (dager)

	2018	2019	2020
Frøya	19	53	45
Kostragruppe 3	35	38	36
Landet uten Oslo	37	37	39

Kilde: SSB ([12690: Utvalgte tall for omfang og ressursbruk til planarbeid, etter region, statistikkvariabel og år](#), Statistikkbanken ([ssb.no](#)))

Avdeling for byggesak i kommunen fører excel-skjemaer med relativt grundig og detaljert informasjon om saksbehandlingen av alle byggesøknader, hvor blant annet absolutt antall byggesaker med fristoverskridelser fremkommer, ikke bare gjennomsnittet av saksbehandlingstidene. Tallene i tabell 5 nedenfor er hentet fra disse skjemaene, og viser at det i 2020 var fristoverskridelse i 11 av 144 saker (syv 3-ukerssaker og fire 12-ukerssaker). Selv om gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2020 var under lovkravet, var det altså 11 saker med fristoverskridelser.

Når det gjelder 2021 (frem til begynnelsen av juni), var det ikke noen fristoverskridelser i saksbehandlingen av byggesaker i kommunen ifølge kommunens interne oversiktsdokument. Disse excel-skjemaene er som vedlegg 3 til denne rapporten.

Tabell 5. Antall byggesaker med fristoverskridelser, Frøya kommune

	2020	2021
Antall søknader behandlet totalt, både 3 & 12 ukers-saker	144	37
Antall 3 ukers-saker med fristoverskridelse	4	0
Antall 12-ukerssaker med fristoverskridelse	7	0

Kilde: Frøya kommune

2.4 Vurdering

3-ukerssaker

Byggesøknader som er i samsvar med loven og planverket (3 ukers-saker), har i 2018 og 2019 hatt en saksbehandlingstid som ikke er tilfredsstillende, og lengre enn det som er fastsatt i lovverket.

I 2020 var imidlertid gjennomsnittlig saksbehandlingstid innenfor lovkravet, og antallet 3 - ukerssaker med overskridelser begrenset seg til fire saker. Hittil i 2021 er det ingen 3-ukerssaker med overskridelser, og 3-ukerssakene behandles i dag innenfor lovkravet.

12-ukerssaker

Byggesøknader som ikke er i samsvar med loven og planverket (12 ukers-saker), har ifølge KOSTRA en **gjennomsnittlig behandlingstid** som er innenfor lovkravet i perioden 2018 og frem til i dag. Selv om gjennomsnittlig saksbehandlingstid er innenfor lovkravet, er det likevel **enkeltsaker med overskridelser** i 2020, som omfatter totalt syv 12-ukerssaker. Etter revisjons syn er dette et moderat antall tatt i betraktning den totale saksmengden. Hittil i 2021

er det ingen 12-ukerssaker med overskridelser, og 12-ukerssakene behandles i dag innenfor lovkravet.

3 ÅRSAKER TIL EVENTUELLE OVERSKRIDELSER

3.1 Problemstilling

- Hva fremstår som årsaken til eventuelle overskridelser i saksbehandlingstidene i byggesaker, og hvilke tiltak gjøres for å utbedre forholdet?

Denne problemstillingen er en beskrivende problemstilling, som ikke vil vurderes opp mot lov eller forskrift gjennom revisjonskriterier.

3.2 Data

Årsaker til overskridelser

Kommunen opplyser at det har vært en del overskridelser i saksbehandlingstider i byggesaker de siste årene på grunn av økende mengde byggesaker, samt utfordringer med bemanning innen byggesaksbehandling.

Den økte saksmengden kommer ifølge kommunen av at man har opplevd en kraftig tilflytning, og at mange dessuten ønsker å bygge seg hus. Det er også et økt press på bygging av fritidsboliger i kommunen.

Utfordringene med bemanning skyldes ifølge kommunen delvis at det har vært en del utskifting av ansatte, og at det har vært vanskelig å få besatt stillinger med den nødvendige kompetansen.

Det har ifølge kommunen dessuten medført forsinkelser i saksbehandlingen at saker har blitt sendt mellom ulike saksbehandlere med separate roller i saken. Dersom én saksbehandler ikke har fått utført sin oppgave i saken, grunnet manglende oversikt i ESA eller utskifting blant personell, har det også gått utover fremdriften for de eventuelle andre som bidrar i saksbehandlingen.

Det har også gått med en del tid til oppfølging av søknader der det mangler vesentlige dokumenter fra søkerne.

Tiltak for å bedre saksbehandlingstidene

Det var frem til 2019 én byggesaksbehandler. I dag er det ansatt to byggesaksbehandlere, hvorav den ene også har funksjon som fagleder byggesak.

Dagens byggesaksbehandlere er henholdsvis jurist og byggingeniør. Det er dessuten ansatt en trainee i 100% stilling som kombinerer plan- og byggesaksbehandling og utdanning, med bindingstid på 2 år etter opparbeidede studiepoeng tilsvarende bachelorgrad.

Når det gjelder ansvarsfordeling, utpekes det i dag én ansvarlig saksbehandler i hver enkelt sak. Byggesaksbehandlere opplyser at man oppfatter ansvarsfordelingen som tydelig i dag.

Med innføring av saksprogrammet «e-byggesak» (tatt i bruk fra juni 2021), forventer kommunen at utfordringer med manglende dokumentasjon fra søker reduseres, forutsatt at søkeren bruker eByggesøknad. Ved bruk av eByggesøknad er det ikke mulig å sende inn søknad før nødvendige dokumenter er vedlagt søknaden.

Kommunen vurderer for øvrig å opprette en underavdeling for byggesak i Trondheim. Dette vil kunne gjøre det lettere å rekruttere ansatte som saksbehandlere for Frøya kommune, men med kontorsted i Trondheim.

Underavdelingen er ment å ha fokus på tiltakshavere for fritidsboliger, og andre tiltakshavere/søkere med tilholdssted i Trondheim.

3.3 Revisors kommentar

Det har frem til 2019 vært overskridelser i saksbehandlingstidene i byggesaker, som etter revisjonens oppfatning skyldes lav bemanning samt en ikke-hensiktsmessig organisering av den ansattressursen som forelå. Kommunen har selv tatt grep og økt bemanningen fra én til to byggesaksbehandlere pluss en trainee, innført et nytt elektronisk system for behandling av byggesøknader (e-byggesak), samt tydeliggjort ansvarsforholdet blant saksbehandlerne. Tiltakene fremstår som hensiktsmessige, og saksbehandlingstidene innen byggesaker er i dag i henhold til lovkravet, som vist i kapittel 2.

4 DISPENSASJONSPRAKSIS

4.1 Problemstilling

- Er kommunens praksis for å vurdere dispensasjon fra plan, planbestemmelser eller plan- og bygningsloven § 1-8 i byggesaker i tråd med regelverket?

4.2 Revisjonskriterier

- Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i pbl. § 1-8
- Dispensasjoner bør ikke innvilges, dersom statlig eller regional høringsinstans har frarådet dette
- Dispensasjonssaker må være grunnlagt av søker for å kunne bli realitetsbehandlet av kommunen
- Nabovarsel skal være vedlagt dispensasjonssøknaden
- Både de rettslige og faktiske sidene ved saken skal fremgå av vedtaket
- Både vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler skal vurderes før innvilgelse av dispensasjon

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1

4.3 Generelt om dispensasjonsbehandlingen

Virksomhetsleder for plan, miljø og forvaltning, heretter kalt virksomhetsleder, opplyser i intervju at en overvekt av dispensasjonssakene som blir behandlet i kommunen gjelder søknad om oppføring av tiltak i strandsonen.

Dispensasjonssaker ble tidligere behandlet i avdeling for plansaker, men blir fra 2021 behandlet i avdeling for byggesaker.

Det er ulike krav i regelverket for hvordan dispensasjoner fra planer samt plan- og bygningsloven skal behandles (rettslige og faktiske sider skal vurderes, det skal være nabovarsling etc), og virksomhetsleder opplyser at saksbehandlingen følger disse kravene i dag.

Som litt bakgrunnsinformasjon er fremstilt ulike opplysninger om dispensasjonssaker i kommunen, i tabell 6, 7 og 8. Som vist i tabell 6 er andelen innvilgede byggesøknader som skjer gjennom dispensasjon noe lavere enn landsgjennomsnittet, men betraktelig høyere enn

i kostragruppe 3. Tabell syv viser antall innvilgede byggesøknader i strandsonen, men er ikke ment som sammenligningsgrunnlag mot andre kommuner fordi dette er absolutte tall.

Andelen søknader om nye bygninger i LNF/LNFR-områder som ble innvilget, er noe høyere enn i landet og kostragruppe 3, som vist i tabell 8.

Tabell 6. Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)

	2018	2019	2020
Frøya	28	52	13
Kostragruppe 3	21	19	7
Landet uten Oslo	18	17	17

Kilde:SSB

Tabell 7. Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget (antall)

	2018	2019	2020
Frøya	-	16	10
Kostragruppe 3	94	148	15
Landet uten Oslo	1224	884	801

Kilde:SSB

Tabell 8. Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget (prosent)

	2018	2019	2020
Frøya	-	100	100
Kostragruppe 3	98	98	98
Landet uten Oslo	97	95	93

Kilde:SSB

Arkivgjennomgang

Det er behandlet 24 byggesaker med dispensasjon fra plan eller planbestemmelser i tidsrommet januar 2020 frem til juni 2021. Revisjonen har foretatt en arkivgjennomgang av et tilfeldig utvalg på 10 saker av de 24 sakene i perioden.

En sammenstilling av arkivgjennomgangen er gjengitt i tabell 6 og 7.

Tabell 9. Gjennomgang av utvalgte dispensasjonssaker

	Sak 1	Sak 2	Sak 3	Sak 4	Sak 5
Type sak	TEKNISK INSTALLASJON	ANLEGG AV VEG	TILBYGG	FLYTEBRYGGE	TILBYGG
Grunngitt søknad	JA	JA	JA	JA	NEI
Nabovarsling	IKKE RELEVANT	JA	JA	JA	JA
Sendt på høring	IKKE RELEVANT	JA	JA	JA	JA
Samsvar med høringsuttalelser	IKKE RELEVANT	JA	JA	JA	JA
Faktiske sider er presentert i vedtaket	JA	JA	JA	JA	JA
Rettslige sider er presentert i vedtaket	JA	JA	JA	JA	JA
«Vesentlighetsvilkåret» i plan- og bygningsloven § 19-2	JA	JA	JA	JA	JA
Vilkåret om «klar overvekt» i plan- og bygningsloven § 19-2	JA	JA	JA	JA	JA

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Tabell 10. Gjennomgang av utvalgte dispensasjonssaker forts.

	Sak 6	Sak 7	Sak 8	Sak 9	Sak 10
Type sak	SJØBOD, KAI	KAI, PLATTING	GARASJE	GARASJE	TERRASSE
Grunngitt søknad	JA	JA	JA	JA	NEI
Nabovarsling	JA	JA	JA	JA	JA
Sendt på høring	JA	NEI	NEI	JA	NEI
Samsvar med høringsuttalelser	NEI	IKKE RELEVANT	IKKE RELEVANT	JA	IKKE RELEVANT

Faktiske sider er presentert i vedtaket	JA	JA	JA	JA	JA
Rettslige sider er presentert i vedtaket	JA	JA	JA	JA	JA
«Vesentlighetsvilkåret» i plan- og bygningsloven § 19-2	JA	JA	JA	JA	JA
Vilkåret om «klar overvekt» i plan- og bygningsloven § 19-2	JA	JA	JA	JA	JA

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

4.4 Data: Dispensasjonssaker til høring

Fire av ti saker i arkivgjennomgangen er ikke sendt på høring til statlig eller regional myndighet. Den saken som etter revisjonens syn i størst grad angår revisjonskriteriet, gjelder utvidelse av kai og platting i strandsonen (sak 7 i tabell ovenfor).

Ifølge kommunen er denne saken ikke sendt på høring fordi saken innebærer dispensasjon fra planformålet i reguleringsplanen. Dersom det hadde vært tale om dispensasjon fra pbl. § 1-8, eller et byggeforbud ville saken blitt oversendt sektormyndigheter ifølge kommunen.

4.5 Vurdering: Dispensasjonssaker til høring

Flertallet av sakene i arkivgjennomgangen som etter regelverket skal sendes på høring, er blitt sendt på høring av kommunen.

Saken vedrørende utvidelse av kai, er imidlertid etter revisjonens syn en sak som i henhold til regelverket skal sendes på høring. Saken innebærer som påpekt av kommunen dispensasjon fra planverket, og ikke fra plan- og bygningsloven § 1-8. Dette er imidlertid etter revisjonens syn ikke grunn til å fravike regelen om ekstern høring, fordi sektormyndigheter også skal gis mulighet til å uttale seg ved dispensasjon fra planverk jf. Plan og bygningsloven § 19-1, siste setning.

4.6 Data: Hensyn til uttalelse fra regional/statlig høringsinstans

I sak 6 er det gitt dispensasjon fra planverket for oppføring av sjøbod og kai. Fylkesmannen frarådet i brev til kommunen 04.09.20 etter høringsrunde at dette tiltaket ble gjennomført. Fylkesmannen varslet dessuten at man ville vurdere å påklage en eventuelt innvilget søknad i saken. Det ble deretter gjort endringer fra søkers side på det planlagte tiltaket, og kommunen godkjente i vedtak 20.11.21 den reviderte søknaden. Fylkesmannen påklaget dette vedtaket 14.12.2020. Kommunen har således godkjent en dispensasjonssøknad som statlig høringsinstans har stilt seg negativ til, riktignok fire dager etter klagefristen.

Som fastsatt i plan- og bygningsloven §19-2 fjerde ledd, bør kommunen ikke gi dispensasjon når statlig myndighet har frarådet dette: *«Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.»*

Fylkesmannens klagefrist ble, som påpekt av kommunen i sitt saksfremlegg «.....KLAGE PÅ VEDTAK OM DISPENSASJON - OPPFØRING AV SJØBOD MED KAIFRONT» (udatert), oversittet med fire dager. Kommunen konkluderer i saksfremlegget at Fylkesmannens klagefrist er oversittet og derfor ikke tas til behandling, jf. Forvaltningsloven § 29 og § 31.

Revisjonen har stilt spørsmål til kommunen om en oversittelse av klagefristen med fire dager gir grunn til å se bort ifra klagen, når det allerede var klart at aktuelle høringsinstans var negativ til å gi dispensasjon til den opprinnelige og ureviderte søknaden, og varslet videre skritt dersom søknad ble innvilget. Kommunen svarer at:

«Jf. pbl. 19-2 tredje ledd, skal kommunen i de tilfellene sektormyndigheter stiller seg negativt til tiltak i strandsonen, vektlegge dette i behandling av søknad. I denne saken gjaldt ikke dispensasjonen byggeforbudet i strandsonen, men hvorvidt man kunne tillate at bryggekant gikk utenfor det arealet som var regulert til naust/sjøhus.

Kommunen har i slike saker tillatt at deler av bryggen stikker ut fra området avsatt/regulert på land, dette grunnet at det er nødvendig å få god nok dybde ved kai for å legge til med båt.

Kommunen mener det er kulant å gi dispensasjon i slike saker, såfremt arealet på land (strandsonen) er avsatt/regulert til naust/sjøhus.

I denne saken vurderer kommunen at lokal kjennskap til områdene er avgjørende for å få en riktig behandling av saken, og at den lokale selvbestemmelsesretten derfor skal veie tyngre enn sektormyndigheters uttalelse i saken.»

4.7 Vurdering: Hensyn til uttalelse fra regional/statlig høringsinstans

Kommunen tar stort sett hensyn til uttalelser fra regional/statlig høringsinstans. Likevel har kommunen i én av de undersøkte sakene i arkivgjennomgangen gitt dispensasjon til tross for at statlig høringsinstans har uttalt seg negativt i saken. Kommunen har således, etter revisjonens syn, sett bort ifra plan- og bygningslovens bestemmelse som var gjeldende på aktuelle tidspunkt, om at det ikke bør dispenseres fra planer dersom statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt i saken (§19-2, fjerde ledd).

Det forhold at Fylkesmannens endelige påklaging av vedtaket 14.12.20 kom fire dager for sent blir av revisjonen tillagt mindre vekt, fordi Fylkesmannen allerede ved første gangs uttalelse (04.09.20), frarådet å gi dispensasjon i saken. Det ble i den første uttalelsen dessuten varslet at Fylkesmannen ville vurdere å påklage vedtaket, dersom Fylkesmannens fraråding datert 04.09.20 ikke ble fulgt av kommunen.

I sum vurderes Fylkesmannens oversittelse av fristen for sin andregangs uttalelse som et relevant moment i saken, men ikke tilstrekkelig til å begrunne et unntak fra plan- og bygningsloven § 19-2 fjerde ledd.

I arbeidet med arkivgjennomgangen har revisor dessuten registrert ytterligere en dispensasjonssak fra 2020 utenom det formelle datautvalget, der Statsforvalterens høringsuttalelse ikke er blitt hensyntatt i kommunens vedtak. Det er revisors inntrykk at kommunen ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til høringsuttalelser fra statlig / regional myndighet i dispensasjonssaker, jf. Plan og bygningsloven § 19-2 fjerde ledd.

Som påpekt av kommunen gjelder for øvrig lokal selvbestemmelsesrett, og krav om å følge frarådingen fra ekstern høringsinstans er ikke absolutte. Det er opp til kommunen å balansere mellom lokal selvbestemmelse og hensyn til uttalelser fra eksterne parter, og så er det sentrale spørsmålet om denne balansegangen blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte eller ikke, av kommunen.

4.8 Data: Vesentlighetskriteriet, rettslige/faktiske sider m.m

Arkivgjennomgangen viser ellers at kommunen stort sett innfrir andre krav til behandlingen av dispensasjonssaker, med enkelte unntak.

Begrunnelse for søknad

I sak fem og ti er det ikke tilstrekkelig begrunnelse for søknaden. Det er riktignok en begrunnelse for *hvorfor søknaden er av en slik art at det må søkes om dispensasjon fra planverket*. Det er likevel ikke en begrunnelse for *hvorfor det er et behov fra søkers side å oppføre tiltaket*, noe som kan sies å være to forskjellige ting.

Nabovarsel

I kommunens vedtak i de sakene som er plukket ut til arkivgjennomgang, opplyses at det foreligger dokumentasjon på gjennomført nabovarsel. Denne dokumentasjonen foreligger imidlertid ikke i kommunens saksbehandlersystem, og på forespørsel fra revisjonen opplyser kommunen at det foreligger dokumentasjon dersom det er kommet eventuelle merknader fra naboer.

Arkiveringen er noe mangelfull, og revisjonen kan ikke se at dokumentasjon på utført nabovarsel foreligger slik som det er opplyst om i vedtakene. Revisjonen tar likevel kommunens utsagn til etterretning, og legger til grunn at nabovarsler er gjennomført selv om dokumentasjon på dette ikke er tilgjengelig.

Rettslige og faktiske sider i saken

For alle saker revisor har gjennomgått, er det i vedtaket vist til faktiske sider ved saken, samt de rettsregler som får anvendelse i saken.

Vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler

Det er i alle de undersøkte sakene vurdert hvorvidt hensynene til bestemmelsene det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt. Det er også vurdert hvorvidt fordelene ved å gi dispensasjon er større enn ulempene.

4.9 Vurdering: Vesentlighetskriteriet, rettslige/faktiske sider m.m

Begrunnelse for søknad

Sakene i arkivgjennomgangen er stort sett tilstrekkelig begrunnet med unntak av to vedtak, som ikke inneholder en begrunnelse for oppføringen av tiltaket. Revisjonen vurderer dette som mindre alvorlig, siden sunn fornuft tilsier at det er legitime grunner for oppføringen av tiltakene. Kommunen bør likevel sikre at det foreligger en tilstrekkelig skriftlig begrunnelse i alle dispensasjonsvedtak.

Nabovarsel

Det er ikke vedlagt nabovarsler til dispensasjonssøknadene og revisjonskriteriet er således ikke innfridd. Revisjonen tar likevel kommunens opplysninger til orientering, og legger til grunn at nabovarsler er gjennomført selv om dokumentasjon på dette ikke foreligger. Arkiveringen på området er mangelfull.

Rettslige og faktiske sider i saken

De rettslige og faktiske sidene i søknadene er omhandlet i kommunens vedtak på en tilfredsstillende måte, og i henhold til Forvaltningslovens bestemmelser.

Vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler

Revisor vurderer at vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler vurderes på en tilfredsstillende måte av kommunen før dispensasjon innvilges, og i henhold til plan og bygningsloven § 19-2.

5 KOMMUNENS BEHANDLING AV PLANFORSLAG RETTET FRA PRIVATE FORSLAGSSTILLERE

5.1 Problemstilling

- Er behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere utført i henhold til plan- og bygningsloven?

5.2 Revisjonskriterier

- Hvorvidt et privat planinitiativ fører frem eller ikke, skal av kommunen i oppstartfasen besluttes på et så tidlig tidspunkt som mulig og senest like etter oppstartmøte med forslagstiller.
- Kommunen må behandle formelle forslag til detaljregulering innen 12 uker (84 dager) etter at forslaget har kommet inn til kommunen.
- Det skal skrives referat fra oppstartmøter mellom planmyndigheten og private forslagsstillere
- Saker med vesentlig uenighet mellom forslagstiller og kommunen, skal forelegges for kommunestyret dersom forslagstiller krever det.

5.3 Data

Generelt

Pr juni 2021 har saksmengden med private planinitiativ vært liten, med 1 sak registrert. Antall saker tidligere år er fremstilt i tabell 11 (tall oppgitt av kommunen).

Kommunen har nedskrevne rutiner for saksgangen på området, som er forelagt for revisjonen. Dette er rutiner både i form av hvem som gjør hva, og ansvarsfordelingen mellom forslagstiller og kommunen. Milepæler og kravspesifikasjoner er også en del av disse rutinene.

Tabell 11. Antall plansaker med privat forslagstiller, Frøya kommune

2018	2019	2020	2021
2	5	2	1

Kilde: Frøya kommune

Beslutning om hvorvidt planinitiativ fører frem eller ikke

Fagleder plan opplyser at når forslagsstiller sender inn en anmodning før oppstart og igangsetting, har forslagsstiller rett til behandling. Er planen og det som skal reguleres, i tråd med overordnet plan, har søker rett til godkjenning etter avholdt oppstartsmøte. Gjelder for eksempel planinitiativet fritidsboliger i et LNF-område i strandsonen, kan kommunen avslå planinitiativet. Et slikt avslag bør skje så tidlig som mulig i planprosessen, og aller helst da før oppstartsmøte.

Saksbehandlingstid for private planforslag

Når det gjelder behandlingstiden fra det formelle planinitiativet er mottatt til det sendes på offentlig ettersyn, hender det ifølge fagleder plan at det går mer enn 12 uker. Dette begrunnes ut fra utfordringer knyttet til ressurs/utskiftninger på avdelingen.

En nærmere beskrivelse av saksbehandlingstidene for alle reguleringsforslag med privat forslagstiller mellom 2018 og 2021, er presentert i tabell 13 til 17 nedenfor. Saksbehandlingstidene er her målt fra kommunen har mottatt planforslag fra søker, til kommunen sender saken på høring. Beregningene er gjort av revisjonen, basert på datamateriale gjort tilgjengelig av kommunen. Som tabellene viser, er saksbehandlingstidene lengre enn lovens bestemmelse på 12 uker (84 dager) i åtte av ti saker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i datagrunnlaget er på 180 dager.

Det bør bemerkes at i en del av sakene sendes planforslaget tilbake til forslagstiller underveis i prosessen for retting o.l. Noen ganger tar eventuelle rettinger noe tid, og dette er naturligvis noe kommunen ikke har kontroll over. Saksbehandlingstiden fratrasket rettinger er gjengitt i kolonnene til høyre i tabellene. Som tallene viser, er det da syv av ti saker hvor saksbehandlingstiden er lengre enn lovens bestemmelse på 12 uker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid fratrasket forslagsstilleres rettinger er på 156 dager.

Tabell 12. 2018: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.

	Saksbehandlingstid totalt	Saksbehandlingstid fratrasket forslagsstilleres rettinger o.l.
Sak 1	11	10
Sak 2	766	711

Sak 3	69	69
-------	----	----

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Tabell 13. 2019: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.

	Saksbehandlingstid totalt	Saksbehandlingstid fratrukket forslagsstillers rettinger o.l.
Sak 1	158	152
Sak 2	91	90
Sak 3	215	180
Sak 4	118	21

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Tabell 14. 2020: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.

	Saksbehandlingstid totalt	Saksbehandlingstid fratrukket forslagsstillers rettinger o.l.
Sak 1	143	138
Sak 2	116	94

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Tabell 15. 2021: Saksbehandlingstider (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.

	Saksbehandlingstid totalt	Saksbehandlingstid fratrukket forslagsstillers rettinger o.l.
Sak 1	112	98

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Tabell 16. 2018 – 2021: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager) fra privat planforslag er mottatt, til saken sendes på offentlig høring og ettersyn.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid totalt i perioden	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid totalt i perioden fratrasket forslagsstillers rettinger o.l.
--	---

180	156
-----	-----

Kilde: Sammenstilling foretatt av Revisjon Midt-Norge SA

Referat fra oppstartmøter

Det skal ifølge kommunen skrives referat fra alle oppstartsmøter, og fagleder plan opplyser at man har en ny og oppdatert mal for referat som fungerer bra. Deler av referatet er forhåndsutfyllt, og det gjøres notater underveis og foretas etterarbeid. Referatet sendes så til initiativtaker for godkjenning.³

Revisors arkivgjennomgang av alle ferdigbehandlede saker de siste tre år bekrefter kommunens opplysninger, og det er skrevet referat fra alle oppstartsmøter med private forslagstillere i datautvalget.

Saker med vesentlig uenighet

I saker med vesentlig uenighet mellom kommunen og forslagstiller skal saken legges frem for kommunestyret for avgjørelse, dersom forslagstiller krever det. Fagleder plan kjenner ikke til tilfeller der forslagsstiller har krevd at saken forelegges kommunestyret, uten at dette faktisk blir gjort. Ifølge fagleder plan har dette imidlertid ikke vært noen aktuell problemstilling de siste årene.

Kommunen har avslått flere private planforslag tidligere, da tiltak ikke har vært i samsvar med overordnet plan. Tre av disse planforslagene, som ble fremmet for en del år tilbake, ble tatt opp til politisk behandling og administrasjonens innstilling ble ikke tatt til følge av kommunestyret, og dermed omgjort til gunst for forslagsstiller.

³ Dersom man får inn merknader etter høringsrunden, har kommunen en klausul i referatet fra oppstartsmøte som bestemmer at forslagsstilleren er den som skal foreta endringer etter høring og ettersyn. Dersom kommunen mottar merknader i høringsperioden, registreres disse og kommunen sier noe om hva som må gjøres for å få planen godkjent. Det kan oppstå tilfeller hvor forslagsstiller er uenig i de endringer som kommunen bestemmer.

5.4 Vurdering

Beslutning om hvorvidt planinitiativ fører frem eller ikke

Kommunens praksis for avgjørelse av hvorvidt et planinitiativ skal føre frem eller ikke, vurderes som tilfredsstillende og i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8.

Saksbehandlingstid for private planforslag

Som vist i tabell 14 til 18 er gjennomsnittlig saksbehandlingstid for private planforslag lengre enn 12 uker, og kommunens arbeid er således ikke i henhold til plan- og bygningsloven § 12-11. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden er høyere enn regelen i loven også dersom man trekker fra tiden hvor søknadene sendes til forslagstiller for retting o.l.

Referat fra oppstartmøter

Vurdert ut fra de saker som er gjennomgått, har kommunen en tilfredsstillende praksis for å skrive referater fra oppstartmøter med private forslagstillere.

Saker med vesentlig uenighet

Etter revisors vurdering har kommunen en tilfredsstillende praksis for å sende saker med vesentlig uenighet mellom kommunen og forslagstiller, til kommunestyret for avgjørelse. Slike saker blir således behandlet i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8.

6 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER

Regulære byggesaker

Kommunen har frem til 2019 hatt en ikke tilfredsstillende gjennomsnittlig saksbehandlingstid i byggesaker, som etter revisjonens oppfatning skyldes lav bemanning samt en ikke-hensiktsmessig organisering av den ansattressursen som forelå. Kommunen har imidlertid utført tiltak i organisasjonen, herunder blant annet økt bemanning og tydeliggjøring av ansvarsforhold blant ansatte. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er i dag tilfredsstillende og innenfor kravene i loven, og overskridelser begrenser seg til et mindre antall saker. Kommunen bør likevel sørge for å sikre at kravene til saksbehandlingstider overholdes i alle saker.

Dispensasjonssaker

Kommunens praksis for å vurdere dispensasjon fra plan, planbestemmelser eller plan- og bygningsloven § 1-8 i byggesaker, er i tråd med regelverket på en del punkter.

Kommunen bør likevel vurdere egen praksis for å sende dispensasjonssaker på høring, da én undersøkt sak i datautvalget, som etter revisors syn direkte berører sektormyndighetene, ikke er sendt til høring. Dette er etter revisors syn ikke i henhold til plan- og bygningsloven § 19-1.

Kommunen bør dessuten vurdere om høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans har blitt godt nok hensyntatt i tidligere saker. Revisor registrerer at en av høringsuttalelsene i datautvalget ikke er blitt tatt hensyn til, og forholdet er etter revisors syn ikke i henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 fjerde ledd. For saker som blir behandlet etter juni 2021 er for øvrig lovens regel om hensyntagen til høringsuttalelser blitt lempet på, og kommunen står noe friere i utøvelsen av kommunal selvbestemmelse.

Plansaker med privat forslagstiller

Behandlingen av planforslag rettet fra private forslagstillere utføres stort sett i henhold til utvalgte kriterier i plan- og bygningsloven, med unntak av saksbehandlingstidene i slike saker. Flertallet av plansaker med privat forslagstiller har en saksbehandlingstid som er lengre enn regelen i loven. Kommunen bør derfor vurdere å innføre tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslagstiller overholdes.

7 HØRING

En foreløpig rapport ble sendt på høring til kommunedirektøren i Frøya kommune 29.07.21. Kommunens høringsuttalelse er gjengitt i sin helhet nedenfor. Høringsuttalelsen har medført rettinger av faktafeil i kapittel 4 og 3 i rapporten.

«Forvaltningsrevisjonsrapport plan og byggesak

Nedenfor gis vår tilbakemelding punktvis:

- Ansvar for behandling av dispensasjoner ble overført fra plan til byggesak i 2021 (ikke 2020 slik rapporten sier). Dette var et grep som ble tatt for å frigjøre tid for arealplanleggerne til å konsentrere seg om reguleringsplanarbeidet. I tillegg gir en slik ansvarsoverføring byggesaksbehandlerne et komplett saksansvar, noe som vil redusere deres saksbehandlingstid.
- Fra april 2020 har virksomheten blitt gitt anledning til å behandle dispensasjoner på delegert myndighet dersom det ikke foreligger merknader av vesentlig betydning fra naboer eller sektormyndigheter. Øvrige saker behandles politisk.
- Trainéen som ble tilsatt i 2021 skal betjene hele virksomhetsområde over en 4-årsperiode – ikke bare byggesak.
- 3-ukers saker med vesentlige mangler blir omgjort til 12-ukers saker (byggesak)
- En overvekt av dispensasjonssakene som blir behandlet i kommunen gjelder søknad om oppføring av tiltak i LNF-områder eller i strandsonen, eller i en kombinasjon av disse.
- Dispensasjoner bør ikke innvilges dersom det foreligger fraråding fra statlig eller regional høringsinstans (sektormyndighet), men det er **ikke et absolutt krav**. Det er opp til kommunen selv å balansere mellom lokal selvbestemmelse og hensynet til uttalelser fra eksterne høringsparter. Denne balansegangen mener vi kommunen behersker på en tilfredsstillende måte med bakgrunn i vår lokalkunnskap om de aktuelle områdene.
- Overskridelser på saksbehandlingstid for dispensasjoner og private planforslag kan i stor grad forklares med til dels store utfordringer knyttet til kapasitet på fagområdet. I perioden 2019-2021 har det vært flere utskiftninger i bemanningen og svært mye tid er gått med til opplæring av nyansatte. I tillegg har en ansatt hatt lovhemlet permisjon i 2021. Reell kapasitet har derfor vært svært lav.
- Vi mangler opplysninger om hvilke saker som er lagt til grunn for rapporten og kan derfor ikke kvalitetssikre innholdet i vurderingen, verken når det gjelder manglende oversendelser til høring eller resultat av saksbehandlingen. På generelt grunnlag kan vi imidlertid si at alle saker sendes til eksterne høringsparter dersom deres ansvarsområder blir berørt. Saker der administrasjonen vurderer en negativ innstilling blir derimot ikke sendt til høring.

Vennlig hilsen
Frøya kommune»

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

Saksbehandlingstid byggesak

Direktoratet for byggkvalitet (DIBK) har laget en veiledning for byggesaksforskriften (SAK10). Her briefføres også tidsfristene i plan- og bygningsloven (Pbl). Veilederen sier følgende om tidsfristene i loven⁴:

«[Pbl. § 21-7](#) regulerer alle tidsfrister med rettsvirkninger som plan- og bygningsmyndighetene er bundet av. Rettsvirkningene ved fristoverskridelse fremgår direkte av bestemmelsen.

Det fremgår av pbl. § 21-7 første ledd at kommunen skal avgjøre byggesaker innen 12 uker, med mindre annet følger av andre eller tredje ledd. Fristen på 12 uker omfatter søknad om tillatelse etter pbl. § 20-2. Også byggesaker som krever dispensasjon fra plan og planbestemmelser skal behandles av kommunen innen 12 uker, jf. pbl. § 21-7 fjerde ledd. Fristen løper ikke i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter, jf. pbl. § 19-1.

I tillegg hjemler pbl. § 19-2 adgang til å fastsette tidsfrist med rettsvirkning for søknad som kun gjelder dispensasjon, og det er i byggesaksforskriften § 7-4 fastsatt at også slike søknader skal avgjøres innen 12 uker. Heller ikke i disse tilfellene vil fristen løpe i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter.

Det vil være ansvarlig søker eller tiltakshaver, avhengig av type tiltak, som foreslår om søknaden skal behandles etter pbl. § 21-7 første, andre eller tredje ledd.

⁴ Direktoratet for byggkvalitet, *Byggesaksforskriften (SAK10) med veileder*. 2020, hentet fra: <https://dibk.no/Templates/DIBK/Pages/Veiledninger/Print/PrintChapter.aspx?chapterId=19197>

Det er ikke alltid at kommunen har hele 12 uker til sin saksbehandling. I bestemmelsens andre ledd første punktum fremgår det at kommunen kun har en frist på 3 uker til å behandle søknad om tillatelse til tiltak etter pbl. § 20-3 dersom følgende vilkår er oppfylt:

- *Søknaden er fullstendig, det vil si at den inneholder all nødvendig informasjon*
- *Tiltaket er i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i loven,*
- *Det ikke foreligger merknader fra naboer eller gjenboere*
- *At ytterligere tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet ikke er nødvendig, og*
- *Kommunen har ikke forlenget saksbehandlingsfrist etter SAK § 7-3*

Også for tiltak etter pbl. § 20-4, som er tiltak som kan bygges uten ansvarlige foretak, har kommunen en frist på 3 uker til å behandle søknaden. Denne fristen gjelder selv om naboer eller gjenboere har gitt merknader

Dispensasjon

Fylkesmannen har laget en veileder for kommunens behandling av dispensasjonssaker. I veilederen er det gitt følgende forklaring av «dispensasjon»⁵:

«Dispensasjon etter pbl. § 19-2 betyr at det i et enkelttilfelle gis unntak fra bestemmelser i loven, forskrifter eller planer fastsatt i medhold av loven. Dispensasjon er en «sikkerhetsventil» som skal sikre fleksibilitet, for eksempel der det er behov for raskt å gjøre små justeringer når planen skal realiseres. En dispensasjon fra en plan endrer ikke planen, den innebærer bare at planen fravikes for det søknaden omfatter.

Det er ingen som har krav på å få dispensasjon. Det skal ikke være kulant å fravike lov eller gjeldende planer uten at dette er grundig og faglig begrunnet. En praksis der det stadig gis enkelt-dispensasjoner uthuler og svekker arealplaner som overordnet styringsverktøy, og gir dårlig forutsigbarhet for grunneiere og tiltakshavere. I motsetning til dispensasjon, er reguleringsplan et resultat av en prosess som sikrer informasjonsutveksling og medvirkning.

⁵ Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Dispensasjonsveileder, 2020. Hentet fra: <https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-vestfold-og-telemark/plan-og-bygg/dokumenter/veileder-for-dispensasjoner-etter-plan-og-bygningsloven-fmvt-juni-2020-bokmaal.pdf>

For å sikre en demokratisk beslutningsprosess og ivareta alle hensyn og interesser, må kommunen vurdere om tiltaket bør fremmes i form av en reguleringsplan. Et tiltak som har vesentlig virkning for miljø og samfunn, bør behandles gjennom en planprosess (kommuneplan eller reguleringsplan). Dersom kommunen kommer til at tiltaket omfattes av en reguleringsplikt, er dette et selvstendig avslagsgrunnlag for dispensasjonssøknaden».

Av lovens § 19-1 oppstilles krav til søknad om dispensasjon:

«Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8.

I lovens § 19-2 oppstilles vilkår for å kunne innvilge søknad om dispensasjon:

«Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.⁶

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker, herunder fastsette tidsfrist for andre myndigheters

⁶ Merk at Plan- og bygningsloven § 19-2 fjerde ledd ble tatt bort fra lovteksten i juni 2021. Endringen har ikke tilbakevirkende kraft til saker som ble behandlet før dette, slik som sakene som er undersøkt i denne forvaltningsrevisjonen

uttalelse i dispensasjonssaker og gi regler om beregning av frister, adgang til fristforlengelse og konsekvenser av fristoverskridelse».

Lovkommentarene til plan og bygningsloven som kom i revidert utgave i 2020 har viser til at det i dispensasjonssaker er behov for at kommunen gir en utfyllende begrunnelse for vedtak om dispensasjon⁷

Saksbehandlingsregler i forvaltningsloven

Av [forvaltningsloven § 25](#) gis det krav til innholdet i begrunnelsen for vedtaket:

«I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»

Pbl sin formålsbestemmelse sier noe om de overordnede hensyn som skal ivaretas, og hva virksomheten etter loven går ut på. Bestemmelsen kan ha betydning både for tolkningen av de enkelte bestemmelser i loven og for det skjønn forvaltningen utøver i medhold av loven⁸.

Plan og bygningsloven har følgende formålsbestemmelse i [§ 1-1](#):

«Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

⁷ Lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven, revidert utgave 2020. s 233, hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/f40140e7686a4299ad3f1129dfe4df2f/no/pdfs/revidert--lovkommentar-til-pbl-2008-15april-2020.pdf>

⁸ Kommunal- og moderniseringsdepartementet, pbl § 1-1. Lovens formål, 2009, hentet fra: https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/kmd/veiledninger_brosjyrer/2009/lovkommentar-til-plandelen-i-/kapittel-1-fellesbestemmelser/-1-1-lovens-formal/id556730/

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.»

Av forarbeidene til ny forvaltningslov fremgår det at **læren om myndighetsmisbruk** ofte er fremstilt som et sett med ulovfestede skranker for forvaltningens skjønnsutøving. Den innebærer at forvaltningen ved skjønnsutøvingen er avskåret fra å legge vekt på utenforliggende hensyn, og å treffe avgjørelser som er vilkårlige, grovt urimelige eller som innebærer usaklig forskjellsbehandling⁹.

Revisor har utledet følgende revisjonskriterier:

Byggesaksenheten skal påse at:

- **Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i pbl. § 1-8**
- **Dispensasjoner bør ikke innvilges, dersom statlig eller regional høringsinstans har frarådet dette**
- **Dispensasjonssaker må være grunnlagt av søker for å kunne bli realitetsbehandlet av kommunen**
- **Nabovarsel skal være vedlagt dispensasjonssøknaden**
- **Både de rettslige og faktiske sidene ved saken skal fremgå av vedtaket**
- **Både vesentlighetskriteriet og kriteriet om klar overvekt av fordeler vurderes før innvilgelse av dispensasjon**

⁹ NOU 2019: 5. Ny forvaltningslov – Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven), hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-5/id2632006/?ch=35>

Behandling av private planforslag:

Plan og bygningsloven § 12-11 omhandler kommunens arbeid med private planinitiativ: «Når forslaget til reguleringsplan er mottatt av kommunen, skal kommunen snarest, og senest innen tolv uker eller en annen frist som er avtalt med forslagsstiller, avgjøre om forslaget skal fremmes ved å sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn og behandles etter reglene i §§ 12-9 og 12-10. Kommunen kan samtidig fremme alternative forslag til regulering av arealet. Finner ikke kommunen grunn til å fremme forslaget, skal forslagsstilleren innen tre uker underrettes ved brev. Er forslaget i samsvar med kommuneplanens arealdel eller områderegulering, kan avslaget kreves forelagt kommunestyret»

Pbl §12-8: «Når planarbeidet igangsettes, skal berørte offentlige organer og andre interesserte varsles. Når forslagsstilleren er en annen enn planmyndigheten selv, skal planspørsmålet først legges fram for planmyndigheten i møte. Kommunen kan gi råd om hvordan planen bør utarbeides, og kan bistå i planarbeidet. Det skal skrives referat fra møtet. Dersom det er uenighet på vesentlige punkter i oppstartsmøtet om det videre planarbeidet, kan forslagsstilleren kreve spørsmålet forelagt kommunestyret til vurdering.

Finner kommunen at et privat planinitiativ ikke bør føre frem, kan kommunen beslutte at initiativet skal stoppes. Slik beslutning må tas så tidlig som mulig i oppstartsfasen, og hvis ikke annet er avtalt, senest like etter at oppstartsmøte er avholdt. Beslutningen kan ikke påklages, men forslagsstilleren kan kreve å få den forelagt for kommunestyret til endelig avgjørelse. Forslagsstilleren kan ikke foreta varsling og kunngjøring etter tredje ledd før kommunen har tatt stilling til spørsmålet, og forslagsstilleren har mottatt skriftlig underretning.»

Revisor har utledet følgende revisjonskriterier:

- **Hvorvidt et privat planinitiativ fører frem eller ikke, skal av kommunen i oppstartfasen besluttes på et så tidlig tidspunkt som mulig og senest like etter oppstartsmøte med forslagstiller.**
- **Kommunen må behandle et formelt forslag til detaljregulering innen 12 uker etter at forslaget har kommet inn til kommunen.**

- **Det skal skrives referat fra oppstartmøter mellom planmyndigheten og private forslagsstillere**
- **Saker med vesentlig uenighet mellom forslagsstiller og kommunen, skal forelegges for kommunestyret dersom forslagstiller krever det.**

Revisjonsrapport fra Revisjon Midt-Norge SA

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
1	Rammesøknad		Sak	Dager	Mangel	Disp?	Ett-trinn MED ansvar	Sak	Dager (3)	Dager (12)	Mangel	Disp?			Ett-trinn UTEN ansvar	Sak	Dager (3)	Dager (12)	Mangel	Disp?		
2	Ant søknader mottatt						Ant søknader mottatt	33	20/331	22	X				Ant søknader mottatt	32	20/850	5	X			
3	Herav mangel	0					Herav mangel	16	20/285	24					Herav mangel	6	20/639		37			
4	Søknader behandlet	0					Søknader behandlet	33	20/851	4	X				Søknader behandlet	32	20/199		78	X		X
5	Over frist	0					Over frist 3 uker	0	20/750	22					Over frist 3 uker	0	20/699	4				
6	Gj.snitt saksbehandlingstid	###					Over frist 12 uker	3	20/565	13	X				Over frist 12 uker	3	20/200	22				
7	Dispensasjon	0					Dispensasjon	6	20/606	14	X				Dispensasjon	6	20/868	10	X			
8	I samsvar med plan	0					Snitt 3 ukers	12	20/145		114	X			Snitt 3 ukers	7	20/1221	5				
9							Snitt 12 ukers	45	20/55		94	X			Snitt 12 ukers	65	20/973		26		X	
10							I samsvar med plan	27	20/1027	1					I samsvar med plan	26	20/1192	7				
11								20/1029	1							20/1064	14					
12								20/881	9		X					20/1554	5					
13								20/1041	6		X					20/1053						
14								20/1222	1							20/1130	6		29	X		
15								20/1048	17							20/1640	1					
16								20/1531	7							20/1644	3					
17								20/1508	13							20/1602	6					
18								20/1605	6							20/1657	1					
19								20/1574			17	X				20/1698	1					
20								20/1060			30	X	X			20/1717	1					
21								20/1592		20						20/1803	2					
22								20/1134			28	X				20/1821	8					
23								20/1637			38		X			20/1908	1					
24								20/1736		16						20/1887	3					
25								20/1610			17	X				20/1852	14					
26								20/1899		21						20/1727			35		X	
27								20/1748		13						20/1898	21					
28								20/1910		8						20/1096	3					
29								20/852			4	X				20/1638			70		X	
30								20/1604			14	X				20/1725			90		X	
31								20/1747			19	X				20/1611			108		X	
32								20/1818			29	X				20/1601	20		X			
33								20/990			116	X	X			20/1675			110		X	
34								20/1798			62	X	X									
35																						
36																						
37																						
38																						
39																						
40																						
41																						
42																						
43																						
44																						
45																						
46																						
47																						
48																						
49																						
50																						
51																						
52																						
53																						
54																						
55																						

KOSTRA 2020; 01.01 - 30.04

KOSTRA 2020; 01.05 - 31.08

KOSTRA 2020; 01.09 - 31.12

Avskrivning

+

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
1	Rammesøknad	Sak	Dager	Mangel	Disp?		Ett-trinn MED ansvar	Sak	Dager (3)	Dager (12)	Mangel	Disp?		Ett-trinn UTEN ansvar	Sak	Dager (3)	Dager (12)	Mangel	Disp?			
2	Ant søknader mottatt	3	20/2319	15	X		Ant søknader mottatt	34	20/1970	6				Ant søknader mottatt	13	20/1958	6					
3	Herav mangel	3	20/2316	32	X		Herav mangel	12	20/2008	5				Herav mangel	2	20/1988	7					
4	Søknader behandlet	3	20/2272	101	X	X	Søknader behandlet	34	20/2074	9				Søknader behandlet	13	20/2054	8					
5	Over frist	1					Over frist 3 uker	2	20/2077	10				Over frist 3 uker	0	20/2171	1					
6	Gj.snitt saksbehandlingstid	49					Over frist 12 uker	1	20/2104	9			X	Over frist 12 uker	0	20/2035	14					
7	Dispensasjon	1					Dispensasjon	1	20/2206	5				Dispensasjon	2	20/2254	6					
8	I samsvar med plan	2					Snitt 3 ukers	11	20/2372	2				Snitt 3 ukers	8	20/2006	3					
9							Snitt 12 ukers	24	20/1035		7	X		Snitt 12 ukers	72	18/2238	13					
10							I samsvar med plan	33	20/2378	16				I samsvar med plan	11	20/2614	4					
11								20/2453			4	X			20/2785	7						
12								20/2368			22				20/2741	17						
13								20/2373	3						20/2567			72	X		X	
14								20/2525	3						20/1789	4			X		X	
15								20/2452			6	X										
16								20/2508	1													
17								20/2659	4													
18								20/2284	8													
19								20/2345	46													
20								20/1989			92											
21								20/2724	10													
22								20/2493	9													
23								20/1867			65											
24								20/2717			13	X										
25								20/2173			12	X										
26								20/2790	6													
27								20/2892	6		X											
28								20/2315	21													
29								20/2917			24	X										
30								20/2801			3	X										
31								20/2887			40	X										
32								20/2897			29	X										
33								20/2594			6	X										
34								20/2397	36													
35								20/2138			13	X										
36																						
37																						
38																						
39																						
40																						
41																						
42																						
43																						
44																						
45																						
46																						
47																						
48																						
49																						
50																						
51																						
52																						
53																						
54																						
55																						
56																						
57																						
58																						
59																						
60																						
61																						
62																						
63																						
64																						
KOSTRA 2020; 01.01 - 30.04 KOSTRA 2020; 01.05 - 31.08 KOSTRA 2020; 01.09 - 31.12 Avskrivning																						

1	1. Tertial	2. tertial	3. tertial	År
2				
3	Rammesøknad	Rammesøknad	Rammesøknad	Rammesøknad
4	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt
5	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel
6	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet
7	Over frist	Over frist	Over frist	Over frist
8	Gj.snitt saksbehandlingstid	Gj.snitt saksbehandlingstid	Gj.snitt saksbehandlingstid	Gj.snitt saksbehandlingstid
9	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon
10	I samsvar	I samsvar	I samsvar	I samsvar
11				
12	Ett-trinn MED ansvar	Ett-trinn MED ansvar	Ett-trinn MED ansvar	Ett-trinn MED ansvar
13	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt
14	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel
15	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet
16	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker
17	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker
18	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon
19	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers
20	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers
21	I samsvar	I samsvar	I samsvar	I samsvar
22				
23	Ett-trinn UTEN ansvar	Ett-trinn UTEN ansvar	Ett-trinn UTEN ansvar	Ett-trinn UTEN ansvar
24	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt	Ant søknader mottatt
25	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel	Herav mangel
26	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet	Søknader behandlet
27	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker	Over frist 3 uker
28	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker	Over frist 12 uker
29	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon	Dispensasjon
30	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers	Snitt 3 ukers
31	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers	Snitt 12 ukers
32	I samsvar	I samsvar	I samsvar	I samsvar
33				
34				
KOSTRA 2020; 01.01 - 30.04 KOSTRA 2020; 01.05 - 31.08 KOSTRA 2020; 01.09 - 31.12 Avskrivning				

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Fullstendighetserklæring

Signers:

Name	Method	Date
Seim, Eirik Gran	BANKID	2021-08-13 15:18

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Prosjektplan for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Abakus AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

29/21

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE - 037, TI - &58

Arkivsaknr 21/52 - 5

Forslag til vedtak

1. Frøya kontrollutvalg ønsker å gjennomføre en eierskapskontroll av Abakus As. Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen, og ber om at revisjonen gjennomfører en eierskapskontroll innenfor en ressursramme på 90 timer med levering innen den 31.01.2022
2. Frøya kontrollutvalg ønsker å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i Abakus AS. Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen, og ber om at revisjonen gjennomfører en forvaltningsrevisjon innenfor en ressursramme på 400 timer med levering innen den 31.01.2022.
En fordeling av kostnadene avklares når antall deltakerkommuner er klart.

Vedlegg

Prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Abakus

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i møte 10. februar 2021 (sak 05/21) å delta i et samarbeid om forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Abakus AS.

Ut fra initiativet som kontrollutvalget i Alvdal har tatt, ønsker kontrollutvalgene i Follidal, Os, Tolga, Frøya og Rendalen å delta i et prosjekt som både omfatter eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. I tillegg ønsker kontrollutvalget i Røros og Tynset å delta på forvaltningsrevisjonen. De 6 øvrige kommunene som har blitt invitert har takket nei til deltakelse. I tillegg til Frøya, så er det Røros og Rendalen som mangler vedtak om deltagelse pr 30.august 2021.

Ressursbruken for forvaltningsrevisjonen vil fordeles på deltakerne, men siden det har vært litt uavklart for hvor mange som vil delta og på hvilken måte, så har det ikke vært mulig å avklare før alle har gjort endelig vedtak. Sekretariatet kommer derfor tilbake med en fordelingsnøkkel for hvordan kostnaden fordeles etter at endelig deltagelse er klart innen utgangen av september.

For å samordne bestilling i dette fellesprosjektet, så har revisjonen vurdert det som mest hensiktsmessig at kontrollutvalget i Alvdal behandlet skissen til prosjektplan først, og at den deretter sendes til de deltakende kommunene for behandling.

Alvdal behandlet saken mai, og godkjente revisjonens forslag til prosjektplan for eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i Abakus AS slik den foreligger.

Det legges opp til unike eierskapskontroller for den enkelte kommune, mens forvaltningsrevisjonen blir felles. Det gis anledning for at den enkelte kommune kan komme med innspill til forhold som bør undersøkes i fellesdelen slik at prosjektet kan forankres og tilpasses behovene hos de enkelte deltakerne. For å sikre en forsvarlig ressursbruk, er det ønskelig at dette avgrenses seg til spissing og konkretisering av de problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget i Alvdal. De foreslåtte til problemstillinger er formulert så romslige at dette kan ivaretas, og er som følger:

Eierskapskontroll:

1. *Utøver kommunen eierskapet i Abakus i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?*

Her blir det blant annet undersøkt hva kommunens eierskapsmelding forteller og hvordan dialogen mellom eierrepresentanten og kommunestyret foregår.

Andre sentrale tema er utformingen av de styrende selskapsdokumentene, hvordan kommunen blir involvert ved valg av styre, og hvilken praksis det er for deltakelse og engasjement i eiermøter og generalforsamlinger.

Forvaltningsrevisjon i selskapet:

2. *Hvor fornøyde er deltakerkommunene med tjenestene fra Abakus?*

Her er hensikten er å finne ut hvilken nytte sentrale administrative aktører i kommunene ser i Abakus sine tjenester, for deretter å kunne identifisere eventuelle svakheter som selskapet bør gripe fatt i.

Dersom kontrollutvalgene allerede har indikasjoner på forbedringspunkt, kan dette føyes til som underpunkt som bør belyses.

3. *Har Abakus den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene?*

Har selskapet styrende dokumenter, rutiner og prosedyrer som sikrer at anskaffelsesreglene blir overholdt? Det undersøkes også om selskapet har forsikret seg om at regelverket for utvidet egenregi overholdes.

4. *Er rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene tydelig avklart?*

Formålet med denne problemstillingen er å finne ut om selskapet har etablert et tilfredsstillende system for samhandlingen med kommunene. Kommunene dekker sitt behov forspisskompetanse gjennom tjenester fra Abakus, men må i tillegg utføre en vesentlig del av anskaffelsesarbeidet selv. Da er det viktig at ansvarsforholdene er tydelig avklart.

Vurdering

Oslo Economics, Inventura og NIVI Analyse har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet gjennomført en utredning av samordning av kommunale og fylkeskommunale innkjøp. Rapporten ble lagt frem i mars i år, og er tilgjengelig på regjeringens nettsider. Her kommer det blant annet frem at kjøp av varer, tjenester og bruttoinvesteringer til kommunesektoren utgjør ca 40% av den samlede ressursbruken i kommunesektoren. Dette tilsier at innkjøp er en viktig del av kommunens oppgaver, og det er derfor av betydning hvordan denne oppgaven løses. Den samlede vurderingen er at dagens bruk av innkjøpssamarbeid i kommunene hovedsakelig er hensiktsmessig for de deltakende kommunene, men at det er noen forbedringspunkter.

I prosjektbeskrivelsen for forvaltningsrevisjonen er det gjort noen avgrensninger hvor det ikke vurderes om kommunene har valgt en hensiktsmessig organisering av innkjøpsfunksjonene, eller om nytten med innkjøpssamarbeidet forsvarer kostnadene. Det vurderes heller ikke om dekningsområdet og deltakeromfanget i Abakus er hensiktsmessig for å oppnå besparelser eller andre gevinster for kommunene. Den overfornevnte rapporten fra departementet gir noen svar på dette, og kan brukes som et supplement til forvaltningsrevisjonen dersom utvalget ønsker det.

Konklusjon

Prosjektplanen har tydelig definerte problemstillinger som kan bidra til å få en bedre innsikt i hvordan kommune utøver sitt eierskap i Abakus AS. Forvaltningsrevisjonen kan vise om:

- Deltakerkommunene er fornøyde med tjenestene fra Abakus.
- Abakus har den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene.
- Rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene er tydelig avklart.

EIERSKAPSKONTROLL OG FORVALTNINGSREVISJON

Abakus AS

PROSJEKTPLAN

Eierkommunene Alvdal, Folldal, Os, Rørø, Tolga, Frøya, Rendalen og Tynset

APRIL 2021

SK 1031

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstillinger	• Utøver kommunen eierskapet i Abakus i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring? • Hvor fornøyde er deltakerkommunene med tjenestene fra Abakus? • Har Abakus den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene? • Er rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene tydelig avklart?
Kilder til kriterier	Aksjeloven Kommuneloven Kommunenes eierskapsmeldinger KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll Lov om offentlige anskaffelser m/ tilhørende forskrift og veileder PwC-guiden 2020
Metode	Dokumentgjennomgang, spørreundersøkelse og intervju
Tidsplan	• 400 timer forvaltningsrevisjon til fordeling blant deltakende kommuner • 90 timer pr kommune for eierskapskontroll • Rapport avlegges innen 31. januar 2022
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Leidulf Skarbø, leidulf.skarbo@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Arve Gausen, arve.gausen@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: Johannes Nestvold og Sunniva Tusvik Sæter
Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson i kommunen	Ordfører eller den som utøver eierstyringen i selskapet
Kontaktperson i selskapet	Daglig leder

2 MANDAT

Når det gjennomføres kontroll i selskaper som eies av flere kommuner, er det hensiktsmessig at kontrollene samkjøres. Kontrollutvalget i Alvdal kommune har tatt initiativ til et fellesprosjekt for Abakus AS. Utvalgets sekretær har anmodet Revisjon Midt-Norge SA om å utarbeide en prosjektskisse som både omfatter eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet.

2.1 Bestilling

Ved revideringen av kommunenes overordnede risiko- og vesentlighetsanalyser i 2020 ble eierskapskontroll i Abakus AS gitt høy prioritet i flere av de kommunene hvor Revisjon Midt-Norge SA gjennomførte analysene. Offentlige anskaffelser var også et prioritert tema.

Sekretariatet for kontrollutvalget i Alvdal har invitert de øvrige eierne i selskapet til et fellesprosjekt. Ifølge tilbakemeldingene ønsker kontrollutvalgene i Folldal, Os, Tolga, Frøya og Rendalen å delta i et prosjekt som både omfatter eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. I tillegg ønsker kontrollutvalget i Røros å delta på forvaltningsrevisjonen, mens kontrollutvalget i Tynset avventer beslutningen til tema, deltakelse, omfang og kostnader er avklart. De 6 øvrige kommunene som har blitt invitert har takket nei til deltakelse.

Det kan være en utfordring å samordne bestillinger i et fellesprosjekt. Revisjonen vurderer det som mest hensiktsmessig at kontrollutvalget i Alvdal behandler skissen til prosjektplan, og at den deretter sendes til de deltakende kommunene for behandling.

Det legges opp til unike eierskapskontroller for den enkelte kommune, mens forvaltningsrevisjonen blir felles. Det bør likevel gis anledning for den enkelte kommune å komme med innspill til forhold som bør undersøkes i fellesdelen. For å sikre en forsvarlig ressursbruk, er det ønskelig at dette avgrenses seg til spissing og konkretisering av de problemstillingene som blir vedtatt av kontrollutvalget i Alvdal. Forslag til problemstillinger er følgelig formulert så romslige at dette kan ivaretas.

2.2 Abakus AS

Abakus er et aksjeselskap som er eid av 14 kommuner som kjøper innkjøpstjenester fra selskapet. Selskapets spisskompetanse er offentlige anskaffelser. Tjenestene omfatter både felles rammeavtaler og enkeltanskaffelser der kommunen har behov for varer og tjenester. I tillegg selges tjenester til andre offentlige oppdragsgivere. Kommunene kan sette bort funksjonene til Abakus uten konkurranse dersom det skjer innenfor regelverket for utvidet egenregi.

Abakus AS har forretningsadresse i Engerdal, og har 6 ansatte. Selskapet ble stiftet i 2001. I 2019 hadde Abakus en omsetning på 6,5 millioner, og et driftsresultat på 0,8 millioner. Bokført egenkapital utgjorde 4,0 millioner av en total kapital på 5,1 millioner. Selskapet har en eierandel på 1,82 % i Sør-Østerdal Næringshage AS. Utover dette er det ikke noe indirekte eierskap knyttet til selskapet.

Selskapet er underlagt aksjeloven, hvor kommunene utøver sitt eierskap i generalforsamlingene. Selskapet ledes av et styre på 3 medlemmer. Selskapets formål er ifølge vedtektene *«tjenesteyting innenfor områdene bedriftsrådgivning, innkjøp og styrerådgivning, og alt som naturlig hører med til dette»*.

Revisor er ikke kjent med at det tidligere har blitt gjennomført eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskapet.

2.3 Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon

2.3.1 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll etter kommunelovens § 23-4 innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I utgangspunktet handler en eierskapskontroll om hvordan den enkelte kommune som eier ivaretar sine eierinteresser i selskaper. Kommunens prinsipp for eierstyring og formålene med det enkelte eierskapet skal være omtalt i en eierskapsmelding.¹ Denne skal vedtas minst én gang i valgperioden, og er ment å danne grunnlaget for hvordan den enkelte kommune skal utøve eierskapet sitt.

I dette prosjektet vil alle deltakende kommuner få en rapport med en eierskapskontroll som omfatter den enkelte kommunes eierstyring, men som også inneholder noe felles elementer om eksempelvis generalforsamlinger og eiermøter.

2.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskap

Kommuneloven definerer i § 23-3 at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. I forvaltningsrevisjonen vil selskapet være den enheten som revideres. Kommuneloven sikrer at revisor har rett til innsyn i offentlig eide selskaper som skal revideres.

¹ Kommuneloven § 26-1

3 PROSJEKTDESIGN

I dette kapittelet presenteres problemstillingene og avgrensningene for prosjektet. Kilder til revisjonskriterier og metode for innsamling av data blir beskrevet.

3.1 Avgrensing

Deltakerkommunene har valgt å legge deler av anskaffelsesarbeidet i et offentlig eid aksjeselskap. Vi vil ikke vurdere om dette er en hensiktsmessig organisering av innkjøpsfunksjonene, eller om nytten med innkjøpssamarbeidet forsvarer kostnadene. Dersom et kontrollutvalg ønsker å belyse slike tema, må det gjøres gjennom en ordinær forvaltningsrevisjon. Vi vil heller ikke vurdere om dekningsområdet og deltakeromfanget i Abakus er hensiktsmessig for å oppnå besparelser eller andre gevinster for kommunene.

3.2 Problemstillinger

Det er utformet én problemstilling for eierskapskontrollen, og tre for forvaltningsrevisjonen. Problemstilling nr. 2 er beskrivende, mens de andre vil bli vurdert opp mot revisjonskriterier.

Eierskapskontroll:

1. *Utøver kommunen eierskapet i Abakus i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?*

For å svare på problemstillingen vil vi blant annet undersøke hva kommunens eierskapsmelding forteller, og finne ut hvordan dialogen mellom eierrepresentanten og kommunestyret foregår. Andre sentrale tema er utformingen av de styrende selskapsdokumentene, hvordan kommunen blir involvert ved valg av styre, og hvilken praksis det er for deltakelse og engasjement i eiermøter og generalforsamlinger.

Forvaltningsrevisjon i selskapet:

2. *Hvor fornøyde er deltakerkommunene med tjenestene fra Abakus?*

Dette blir en beskrivende problemstilling utfra et kundeperspektiv. Hensikten er å finne ut hvilken nytte sentrale administrative aktører i kommunene ser i Abakus sine tjenester, for gjennom dette å identifisere eventuelle svakheter som selskapet bør gripe fatt i. Dersom kontrollutvalgene allerede har indikasjoner på forbedringspunkt, kan dette føyes til som underpunkt som bør belyses.

3. *Har Abakus den nødvendige kompetanse, kapasitet og system til å ivareta sin oppgave for deltakerkommunene?*

Under denne problemstillingen vil vi kartlegge og vurdere selskapets forutsetninger for å holde en tilfredsstillende faglig kvalitet på tjenestene som leveres til kommunene. Et sentralt tema er om selskapet har styrende dokumenter, rutiner og prosedyrer som sikrer at anskaffelsesreglene blir overholdt. Vi vil også undersøke om selskapet har forsikret seg om at regelverket for utvidet egenregi overholdes.

4. *Er rolle- og ansvarsfordelingen mellom Abakus og kommunene tydelig avklart?*

Formålet med denne problemstillingen er å finne ut om selskapet har etablert tilfredsstillende system for samhandlingen med kommunene. Kommunene dekker sitt behov for spisskompetanse gjennom tjenester fra Abakus, men må likevel utføre en vesentlig del av anskaffelsesarbeidet selv. Kommunen må eksempelvis angi innkjøpsbehov, og følge opp at avtalebestemmelser overholdes. Feil og mangler på anskaffelsesområdet kan få alvorlige konsekvenser, og ansvarsklarhet har også stor betydning for selskapets risikostyring. Det er derfor spesielt viktig at ansvarsforholdene er tydelig avklart. Ifølge aksjeloven² skal vesentlige avtaler mellom selskapet og en aksjeeier godkjennes av styret.

3.3 Kilder til kriterier

I eierskapskontrollen vil revisor vurdere kommunenes praksis på bakgrunn av:

- Kommuneloven
- Aksjeloven
- KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Kommunenes eierskapsmeldinger

I en forvaltningsrevisjon skal det etableres revisjonskriterier med utgangspunkt i problemstillingene. Revisjonskriterier er de krav, normer eller standarder som praksis skal vurderes opp mot. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det reviderte området. I dette prosjektet vil revisjonskriterier hentes fra blant annet:

Lov og forskrift:

- Aksjeloven
- Lov om offentlige anskaffelser

² Aksjeloven § 3-8 (1)

- Forskrift til Lov om offentlige anskaffelser

Veiledere:

- Veileder til reglene om offentlige anskaffelser
- PwC-guiden 2020. Veileder for styrer og ledere i små og mellomstore bedrifter.

3.4 Metoder for innsamling av data

Prosjektet vil gjennomføres i henhold til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll, utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund. Siden Abakus er 100 % offentlig eid kan kontrollutvalget og revisor kreve alle de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre kontrollen. Det gjelder fra både styrende organer, daglig leder og selskapets valgte revisor.

Vi vil innhente data gjennom dokumentgjennomgang, intervju og spørreundersøkelse.

Relevante dokumenter vil bli innhentet både fra kommunene og selskapet.

Følgende aktører er aktuelle å intervju:

- Selskapets daglige leder
- Selskapets styreleder
- Kommunenes eierrepresentanter

Spørreundersøkelsen vil bli rettet mot utvalgte ledere og innkjøpsansvarlige i kommunene, og vil inneholde spørsmål som er egnet til å finne ut for fornøyde de er med samhandlingen og tjenestene som leveres fra Abakus.

Rapporten med datagrunnlag og vurderinger vil bli sendt på høring til både eierne og selskapet.

Oppdal, 22.04.2021

Leidulf Skarbø

Oppdragsansvarlig revisor

KILDER

abakus.as. Nettsiden til Abakus AS.

proff.no. Selskapsinformasjon om Abakus AS

Aksjeloven. LOV-2020-11-20-128

Kommuneloven. LOV-2020-06-23-97

PwC-guiden 2020. Veileder for styrer og ledere i små og mellomstore bedrifter.

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Revisjon Midt-Norge	
Prosjekt nr:	Kommune:
SK 1031	Abakus AS, samt eierkommunene Alvdal, Folldal, Os, Røros, Tolga, Frøya, Rendalen og Tynset
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Abakus AS	
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 — Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 — Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 — Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8	
Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommuner deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte selskap eller kommuner som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte selskap og kommuner som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommuner som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte selskap eller kommuner.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Oppdrag, 13.04.2021

Leidulf Skarbø
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Prosjektplan Abakus AS

Signers:

Name	Method	Date
Skarbø, Leidulf	BANKID_MOBILE	2021-04-21 15:51

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Budsjettkontroll per august 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

30/21

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/157 - 24

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar budsjettkontroll per august 2021 til orientering.

Vedlegg

Budsjettkontroll per 23. august 2021

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget informert om sin økonomiske status, så legger sekretariatet frem en økonomisk oversikt per august 2021.

Det kan se ut til at postene for møtegodtgjørelse er overskredet. Dette vil gås gjennom i møtet da ikke ser ut til at kontrollutvalgets reviderte budsjett er tatt inn. Videre ser det ut til at posten for arbeidsgiveravgift vil overskrides.

Siden alle kurs og opplæringstilbud har vært på et minimum, er det vesentlig lavere utgifter enn budsjettert for denne posten.

Totalt sett ser det ut til at kontrollutvalget vil holde seg innenfor budsjettrammen.

Kontrollutvalget oppfordres til å ta budsjettkontrollen til orientering.

Regnskapsrapport pr 23.august 2021 Frøya kontrollutvalg

Art		Prosjekt	Regnskap	Budsjett periodisert	Avvik i NOK	Avvik i %	Budsjett 2021
10802	Godtgjørelse utvalgsformenn		23 712	11 187	-12 525	111,97	16 780
10803	Møtegodtgjørelse		29 396	16 272	-13 124	80,65	24 408
10804	Tapt arbeidsfortjeneste		0	10 170	10 170	-100,00	15 255
10900	Pensjonsinnskudd KLP		0	7 322	7 322	-100,00	10 983
10990	Arbeidsgiveravgift		2 708	2 293	-415	18,10	3 440
11001	Abonnementer på aviser og fagtidsskrift		0	3 703	3 703	-100,00	5 555
11501	Kursavgifter ansatte		0	28 728	28 728	-100,00	43 092
11600	Skyss/kost - tjenesteoppdrag		0	22 729	22 729	-100,00	34 094
11605	Avg.pl. kilometergodtgjørelse	110005	0	2 805	2 805	-100,00	4 207
11706	HRM - Direkte utlegg ifm. tjenestereiser		0	2 805	2 805	-100,00	4 207
11950	Kontingenter		4 667	3 147	-1 520	48,31	4 720
13709	Revisjon Midt-Norge SA		516 669	500 000	-16 669	3,33	750 000
13710	Konsek	110005	123 500	0	-123 500	0,00	0
13710	Konsek		0	183 333	183 333	-100,00	275 000
14291	Momskomp - 25% høy sats		129 167	0	-129 167	0,00	0
17291	Momskomp -25% høy sats		-129 167	0	129 167	0,00	0

Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 med økonomiplan 2023-2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

31/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/157 - 22

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2022 med en ramme på kr 1.158.700.

Kontrollutvalget ber om at budsjettforslaget følger formannskapetets innstilling til årsbudsjettet for 2022 til behandling i kommunestyret.

Vedlegg

Budsjett for kontrollutvalget 2022

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om kontrollutvalg skal utvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret, jf. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2.

Kontrollutvalget fremmer med dette sak om budsjettet for neste års kontrollarbeid.

Budsjettet dekker tre typer utgifter:

- Godtgjøring til kontrollutvalgets medlemmer
- Kontrollutvalgets egen drift
- Kjøp av tjenester fra Konsek Trøndelag IKS og Revisjon Midt-Norge SA

Godtgjørelse til kontrollutvalgets medlemmer

Godtgjøring er satt opp i henhold til kommunens reglement for godtgjøring for folkevalgte. For leder er godtgjøringen på kr 35.560 per år, og godtgjøring for øvrige utvalgsmedlemmer er kr 1056 per møte. Møtegodtgjørelsen dekker seks møter i året. I tillegg avsettes beløp for innbetaling av arbeidsgiveravgift.

Drift av kontrollutvalget

De største utgiftene til drift av kontrollutvalget knytter seg til kurs og opplæring, og reising i den forbindelse. I 2020 og 2021 har kontrollutvalget i liten grad benyttet seg av opplæringstilbudene, som følge av koronasituasjonen. De avsatte midlene til kurs og faglig oppdatering ble derfor ikke brukt i fjor. Det er likevel naturlig å holde denne posten på samme nivå som tidligere, slik at utvalget har mulighet til å delta på kurs i kommende år.

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Honoraret til Revisjon Midt-Norge SA er satt til kr 781 000 for 2022. For Konsek Trøndelag IKS er honoraret satt til kr 253 000. Utgiftene til revisjons- og sekretariatstjenester utgjør hoveddelen av kontrollutvalgets budsjett.

Konklusjon

Sekretariatet foreslår en budsjetttramme på kr 1.158.700 for 2022. Beløpet inkluderer kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Sekretariatet anser dette for å være en nøktern budsjettering, og mener det gir et realistisk bilde av forventede utgifter til kontrollutvalgets virksomhet i kommende år.

Budsjett for kontrollutvalget i Frøya 2022

Konto	Tekst	Budsjett- forslag 2022	Budsjett 2021	Regnskap 2020
10802	Godtgjørelse leder	37 500	37 000	36 189
10803	Godtgjørelse folkevalgte	35 000	26 000	33 820
10804	Godtgjørelse tappt arbeidsfortjeneste	0	15 000	0
10990	Arbeidsgiveravgift	4 000	8 000	2 780
	Godtgjøring folkevalgte	76 500	86 000	72 789
11001	Abonnementer	2 500	6 000	0
11501	Kursavgifter	25 000	24 000	0
11600	Skyss/kost - tjenesteoppdrag	3 000	3 000	2 318
11605	Avgiftspliktig km.godtgj.	200	4 500	0
11706	Direkte utlegg ifm. tjenestereiser	10 000	4 500	9 153
11950	Kontingenter	7 500	5 000	9 125
	Drift kontrollutvalget	48 200	47 000	20 596
	Sum kontrollutvalgets egen virksomhet	124 700	133 000	93 385
13750	Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge SA	781 000	797 000	791 350
13755	Kjøp tjenester Konsek Trøndelag IKS	253 000	247 200	240 000
	Sum kjøp revisjon og sekretariatstjenester	1 034 000	1 044 200	1 031 350
	SUM KONTROLLUTVALG, SEKRETARIAT OG REVISJON	1 158 700	1 173 500	1 124 735

Økonomiplan for kontrollutvalget i Frøya 2023 - 2025

	2023	2024	2025
Kontrollutvalget	132 000	136 000	141 000
Konsek	259 000	265 000	272 000
Revisjon Midt-Norge	789 000	797 000	805 000
Sum	1 180 000	1 198 000	1 218 000

Aktuelt fra utvalgene 15.09.21

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

32/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/470 - 5

Forslag til vedtak

Aktuelt fra utvalgene tas til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i sak 34/20 at utvalgets medlemmer følger hvert sitt politiske utvalg. Medlemmene gir en kort orientering om aktuelle saker.

Kontrollutvalgets medlemmer har vedtatt denne ansvarsfordelingen:

- Kommunestyre: Kai Ronny Arntzen
- Formannskapet: Ola Vie
- Hovedutvalg for allmenne- og tekniske tjenester: Paul Sandvik
- Hovedutvalg for helse, omsorg, nav, oppvekst og kultur: Oddveig Todal
- Administrasjonsutvalget og eldrerådet: Per Johan Gundersen

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

33/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/259 - 2

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Årsoppgjørsbrev 2020

Endring av oppdragsansvarlig revisor

Referatsaker er også saker som behandles

Skriftlige spørsmål til ordføreren

Nå kan nemnd avgjøre gjengjeldelsessaker etter varsling i arbeidslivet

Frøya - leveranseavtale 2021

Saksopplysninger

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Årsoppgjørsbrev 2020
2. Endring av oppdragsansvarlig revisor
3. Referatsaker er også saker som behandles
4. Skriftlige spørsmål til ordfører
5. Nå kan nemnd avgjøre gjengjeldelsessaker etter varsling i arbeidslivet
6. Leveranseavtale for Frøya

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Kontaktperson:
Wenche Holt

Dato og referanse:
3. mai 2021

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

VEDR REGNSKAP 2020

Innledning

Vi viser til revisjonsberetning for Frøya kommunes regnskap for 2020 som er en normalberetning.

I dette brevet har vi tatt inn en del mindre vesentlige forhold som vi mener dere bør se på.

Finans:

Vi har foretatt kontroll av at kommunen har etterfulgt reglene om beregning og betaling av minimumsavdrag iht. kommunelovens § 14-18. Beregningen av minste tillatte avdrag viser kr. 34.404.039, mens kommunen har betalt avdrag på kr. 31.362.372. Manglende betaling av avdrag på kr. 3.041.667 er bokført i kommunens regnskap.

Vi gjør oppmerksom på at kommunen skal betale avdrag tilsvarende beregnet min.avdrag. Manglende innbetaling av avdrag må betales i 2021.

Det ble også avdekket bokførte mottatte avdrag på utlån til næringsformål med kr. 7.475.000. Beløpet er knyttet til diverse forskutteringer Frøya har gjort opp mot fylkeskommunen og Statens Vegvesen på ulike veiprosjekter. I forbindelse med at Frøya kommune sendte faktura på dette i 2020, ble disse bokført som mottatte avdrag i drift. Vi gjør oppmerksom på at dette nok gjelder forskutteringer som er bokført i investeringsregnskapet og at tilsvarende inntekter også da må bokføres i investeringsregnskapet. I forbindelse med kontrollen har vi funnet at i hvert fall forskutteringer på til sammen 5.750.000 hører hjemme i investering.

Vi ber derfor om at kommune foretar en gjennomgang av disse forskutteringene for å prøve å finne ut om resterende forskutteringer opprinnelig også ble bokført i investeringsregnskapet. Gjennomførte poster i 2020-regnskapet må deretter korrigeres i 2021 basert på reglene om korreksjoner av tidligere års feil.

Inntekter

Vår gjennomgang av inntektene knyttet til Legekontoret og Kultur viser at det ikke foreligger egne avstemminger av disse. Da det her er snakk om kontantomsetning (betaling via Vipps og betalingskort anses også som kontantsalg), ber vi om at det etableres rutiner for dette i 2021.

Bevilgningsoversikter

Vår gjennomgang viser at kommunen ikke har utarbeidet bevilgningsoversiktene helt i tråd med kravene i ny kommunelov.

Bevilgningsoversikten etter § 5-4, 2.ledd skal ifølge veileder for Budsjett- og regnskapsforskriften vise en spesifisering over hvor stor andel av samlede overføringer til investering, avsetninger til og bruk av fond som er knyttet til de enkelte budsjettområdene. Slik oversikten foreligger for 2020 er disse postene bare trukket ut og ikke spesifisert i bevilgningsoversikten.

Avslutning

Vi ber om skriftlig svar på dette notatet innen 21.05.2021

Med vennlig hilsen

Wenche Holt

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Direkte ☎ 950 22 935 eller ✉ wenche.holt@revisjonmidtnorge.no

Frøya kommune
Rådhusgata 25
7260 SISTRANDA

postmottak@froya.kommune.no

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Vår ref.: **Aha**

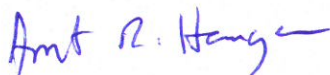
Arkiv:

Dato: 25.05.2021

ENDRING I OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Vi har foretatt en endring i oppdragsansvarlig revisor for Frøya kommune. Ny oppdragsansvarlig revisor vil fra og med 01.05.2021 være statsautorisert revisor Monica Nordvik Larsen.

Med vennlig hilsen

Arnt Robert Haugan
Daglig leder

Direkte ☎ 922 53 981 eller ✉ arnt.robert.haugan@revisjonmidt norge.no

Kopi:

Kontrollutvalget i Frøya kommune v/Konsek Trøndelag IKS
Frøya kommune v/ rådmannen
Monica Nordvik Larsen – monica.larsen@revisjonmidt norge.no

Referatsaker er også saker som behandles

Kommunal Rapport 16.08.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Skal alle referatsaker protokolleres, og skal disse referatdokumentene oppbevares «for alltid»?

SPØRSMÅL: Kommuner som vi er tillagt revisjon av, har svært ulik praksis mhp å protokollere referatsaker som behandles i formannskap og/eller kommunestyre. Har kommuner plikt fra møter i formannskap og/eller kommunestyre til å protokollere alle referatsaker med en angivelse av hvilke dokumenter som er forelagt organet, herunder også power-point presentasjoner. Dersom dette er tilfellet, skal disse «referat»-dokumentene oppbevares for alltid, jf. arkivloven?

SVAR: I [kommuneloven § 11–4](#) er det bestemmelser om hva møteboken skal inneholde. Her skal det blant annet angis «hvilke saker som ble behandlet». Det omfatter også referatsaker – også rene orienteringer fra kommunedirektøren eller ordfører. Det er ikke noe krav om hvilke saksdokumenter som er utsendt eller fremlagt skal nevnes her, men det er klart at disse skal registreres og arkiveres i overensstemmelse med kravene i arkivlova og er offentlige etter reglene i offentleglova.

I [kommuneloven § 11–3](#) tredje avsnitt fastslås at «Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten», noe som betyr at når dokumenter går fra administrasjonen til et folkevalgt organ, må de journalføres etter reglene i arkivlova, se [offentleglova § 10](#) første avsnitt og [arkivforskrifta § 9](#). Dette må også gjelde dokumenter som måtte bli utdelt i møtet. Jf. også bestemmelsen i [offentleglova § 16](#) første avsnitt bokstav c, der det fastslås at unntakene i [§ 14](#) fra innsynsrett etter loven for interne saksdokumenter, ikke gjelder for «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ». Det betyr at unntaket fra journalføringsplikten i arkivforskrifta § 9, for «organinterne dokument etter offentleglova § 14», ikke gjelder her.

Men her vil jeg gjette på at vi vil finne mange lovbrudd om vi leter rundt i kommunene.

Skriftlige spørsmål til ordføreren

Kommunal Rapport 28.07.2021

Det er lov å stille spørsmål til ordføreren i bystyremøte. Men hva med spørsmål mellom møtene? Har representantene krav på skriftlig svar på skriftlige spørsmål da også?

Departementet kommenterer problemstillingen på denne måten:

«Kommunene kan etter § 11–12 fastsette eget reglement med nærmere regler for saksbehandlingen i folkevalgte organer, men disse kan ikke fravike rammene i kommuneloven. Behandlingen av saker i folkevalgte organer, inkludert diskusjoner og orienteringer om saker som organet senere kan behandle eller som gjelder organets ansvarsområde, skal skje i formelle møter, jf. kommuneloven § 11–2 første ledd. Det taler for at informasjon som gjelder saker som enten er eller vil komme til behandling i kommunestyret eller gjelder forhold innenfor kommunestyret nokså vide ansvarsområde også skal gis i et møte. Som nevnt er forutsetningen at også spørsmål til ordføreren, inkludert om saker som ikke er på sakslisten, skal besvares i et møte.»

Departementet mener kommuneloven derfor må forstås slik at spørsmål til ordføreren skal besvares i møter. Dette vil sikre at alle kommunestyremedlemmene får samme informasjon på samme tid, og at den samme informasjonen også blir tilgjengelig for allmennheten, [jf. § 11–5 om møteoffentlighet](#).

Kommunestyremedlemmene kan selvfølgelig stille praktiske spørsmål rundt godtgjørelse, habilitet og permisjon, mens spørsmål om kommunestyresaker bør tas i møtet.

Nå kan nemnd avgjøre gjengjeldelsessaker etter varsling i arbeidslivet

Kommunal Rapport 05.07.2021

Fra 1. juli 2021 har Diskrimineringsnemnda fått myndighet til å avgjøre saker om gjengjeldelse etter varsling i arbeidslivet.

Fram til nå har det bare vært domstolene som har hatt myndighet til å avgjøre tvister om gjengjeldelse etter varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Men nå kan slike saker også avgjøres av Diskrimineringsnemnda.

Direktør Ashan Nishantha sier at nemnda allerede har på plass rammene han mener trengs for å behandle saker om gjengjeldelse etter varsling på en god måte.

– Vi vet at varslingssaker ofte kan være kompliserte, men det kan også være tilfellet for de diskriminerings- og trakasseringssakene, herunder saker om seksuell trakassering, som vi allerede behandler, sier Nishantha i en pressemelding.

Tilsvarende rutiner som i domstolen

Diskrimineringsnemnda ble etablert i 2018, og er [et lavterskelalternativ til ordinær domstolsbehandling i diskriminerings- og trakasseringssaker](#), også i saker om seksuell trakassering.

– Fra 2018 har det også vært et krav om at en erfaren dommer skal delta i behandlingen av alle typer saker. I tillegg har alle nemndmedlemmene spesialkompetanse innenfor de rettsfeltene vi behandler. Det er også slik at våre saksbehandlingsrutiner i stor grad tilsvarer de rutinene som gjelder i de ordinære domstolene.

Nishantha håper at mange vil benytte seg av tilbudet.

Den påståtte gjengjeldelseshandlingen må ha skjedd etter 1. juli 2021 for at nemnda skal kunne behandle saken. Nemnda omfatter også pågående forhold. Selve varslingen kan ha skjedd på et tidligere tidspunkt.

Fakta om Diskrimineringsnemnda:

- Nemndas myndighet er avgrenset mot saker om oppsigelse og avskjed, herunder såkalt endringsoppsigelse, slik at denne typen tvister fortsatt må fremmes for ordinær domstolsbehandling.
- I saker om gjengjeldelse etter varsling, vil Diskrimineringsnemnda ha myndighet til å tilkjenne oppreisning og erstatning i samme utstrekning som i saker om brudd på diskriminerings- og trakasseringsforbudet.
- Som i andre saker, gjelder begrensingen at nemnda kun kan tilkjenne erstatning i såkalte «enkle saksforhold» og ved enstemmighet i nemnda. Andre erstatningssaker må derfor fortsatt fremmes for ordinær domstolsbehandling.
- Det er gratis å klage en sak inn for Diskrimineringsnemnda. Man risikerer ikke å måtte betale motpartens saksomkostninger, og det er valgfritt om man vil benytte advokat.
- Hele prosessen kan gjennomføres digitalt gjennom nemndas prosesskjema.

Leveranseavtale mellom Konsek Trøndelag IKS og Frøya kommune

1. Avtalens parter

Denne avtalen inngås mellom Frøya kommune (heretter omtalt som deltakeren) og Konsek Trøndelag IKS (heretter omtalt som leverandøren).

2. Avtalens formål

Denne avtalen er hjemlet i selskapsavtalen for Konsek Trøndelag IKS § 5. Avtalen spesifiserer hvilke tjenester leverandøren skal levere til deltakeren og hvilke betalingsforpliktelser deltakeren har overfor leverandøren som følge av dette. Avtalen skal godkjennes av representantskapet i Konsek Trøndelag IKS.

3. Leverandørens leveranse

Leverandøren skal levere alle sekretariatstjenester deltakerens kontrollutvalg har behov for, i tråd med kommunelovens kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kapittel 1. Dette inkluderer:

- Praktisk bistand til gjennomføring av møter
- Saksutredning og forslag til vedtak for saker til behandling i kontrollutvalget
- Rådgiving (habilitet, offentlighet, lukking av møter med mer)
- Opplæring av kontrollutvalget
- Oppfølging av vedtak fattet av kontrollutvalget
- Oppfølging av ansvaret for å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Ansvar for kontrollutvalgets arkiv
- Koordinering av kommunens egenkontroll med statlige tilsyn
- Utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, dersom kontrollutvalget beslutter at dette skal utføres av sekretariatet

Kontrollutvalget har myndighet til å instruere sekretariatet om utførelsen av arbeidsoppgaver innenfor de rammer som er gitt av kommuneloven og øvrig lovverk.

4. Deltakerens betalingsforpliktelse

Deltakeren forplikter seg til å betale det tilskudd til leverandøren som fastsettes av leverandørens representantskap. Tilskuddet skal dekke alle tjenester som normalt inngår i kontrollutvalgets arbeid, jf. punkt 3 i denne avtalen. Tilskuddet dekker også utgifter til leverandørens ansatte i forbindelse med gjennomføring av oppdraget, som reise, opphold, diett og overtidsbetaling.

Honoraret skal være basert på budsjettert timeforbruk for leveranse til deltakerens kontrollutvalg og en timepris som er lik for alle deltakere. Det budsjetterte timeforbruket skal baseres på dokumentert faktisk forbruk og eventuelle endringer i tjenesteleveranse.

Fellestid, eller timer til kontrollutvalgsarbeid som ikke kan knyttes til en enkelt kommune, fordeles forholdsmessig på kommunene. Reisetid i forbindelse med kontrollutvalgsarbeidet skal utjevnes forholdsmessig mellom deltakerne.

Leverandøren skal ikke fakturere ved overforbruk eller tilbakebetale ved underforbruk dersom reelt timeforbruk ikke samsvarer med budsjett. Leverandøren skal tilstrebe samsvar mellom budsjett og forbruk over tid.

Leverandøren kan fakturere for tjenester ut over det som normalt anses som en del av sekretariatets oppgaver dersom det inngås avtale om dette på forhånd.

Leverandøren kan fakturere for kostnader knyttet til deltakere på kurs og samlinger i regi av leverandøren.

5. Ikrafttredden og varighet

Avtalen trer i kraft når den er signert av partene.

Avtalen gjelder så lenge kommunen er deltaker i Konsek Trøndelag IKS og opphører uten oppsigelse ved uttredden.

Begge parter kan be om reforhandling av avtalen ved behov. Denne avtalen gjelder frem til ny avtale er godkjent av representantskapet.

For Konsek Trøndelag IKS:

For Frøya kommune:

Trondheim, 18.05.2021

Sistranda, May 19, 2021

daglig leder

Kristin F. Strømskag (May 19 2021 13:25 GMT+2)

Ordfører

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 21/160
Møtedato/tid: 26.04.2021 kl 11:30 – 12:15
Møtested: Fjernmøte via Teams

Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger kommune
Frode Revhaug	Frosta kommune
Knut Arne Strømøy (vara)	Frøya kommune
Borgny Grande	Grong kommune
Hege Nordheim-Viken	Høylandet kommune
Ida Stuberg	Inderøy kommune
Bjørnar Buhaug	Indre Fosen
Mari-Anne Hoff (vara)	Leka kommune
Anita Ravlo Sand	Levanger kommune
Bente Estil	Lierne kommune
Jahn Harry Kristiansen	Malvik kommune
Jorid Jagtøyen	Melhus kommune
Kjersti Kjenes	Meråker kommune
Sivert Moen	Midtre Gauldal kommune
Arnhild Holstad	Namsos kommune
Stian Brekkvassmo	Namsskogan kommune
Are Hilstad	Orkland kommune
John Einar Høvik	Osen kommune
Per Olav Tyldum	Overhalla kommune
Hans Oskar Devik	Røyrvik kommune
Tanja Fuglem	Selbu kommune
Gunn Iversen Stokke	Skaun kommune
Arnt Einar Bardal	Snåsa kommune
Anne Berit Lein	Steinkjer kommune
Steinar Aspli	Trøndelag fylkeskommune
Jens Arne Kvello	Tydal kommune
Anne Grete Valbekmo (vara)	Verdal kommune
Hans Kristian Norset	Ørland kommune
Vibeke Stjern	Åfjord kommune

Forfall:

Kristin Furunes Strømskag	Frøya kommune
Oda Marie S. Stølen	Heim kommune (forfall meldt rett før møtet, ingen vara)
Elisabeth Helmersen	Leka kommune
Pål Sverre Fikse	Verdal kommune

Ikke møtt:

Bjørg Reitan Bjørgvik	Hitra kommune
Nelly Anita Lian	Stjørdal kommune

Andre møtende:

Randi Dille, styrets leder
Torbjørn Berglann, daglig leder
Eva J. Bekkavik, referent

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

29 av 32 eierkommuner til stede, 92 % av stemmene i selskapet er representert.

Bente Estil, Lierne kommune og Bjørnar Buhaug, Indre Fosen kommune ble valgt til å underskrive protokollen.

Styreleder Randi Dille orienterte om styrets arbeid og selskapet før møtet ble satt.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
01/21	Årsregnskap og årsberetning for 2020
02/21	Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022
03/21	Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret
04/21	Leveranseavtale

Sak 01/21 Årsregnskap og årsberetning for 2020

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
01/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om årsregnskap og årsmelding for 2020, om de strategiske hovedmålene og handlingsregler for selskapet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
 2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.
-

Sak 02/21 Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
02/21

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om økonomiplan 2022-2025.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Sak 03/21 Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
03/21

Valgkomiteens forslag til vedtak

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra

5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
4. Styrets godtgjøring endres ikke.

Behandling:

Valgkomiteens leder, Steinar Aspli, presenterte valgkomiteens forslag til faste medlemmer, varamedlemmer og godtgjøring til styret.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
 2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra
 5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
 3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
 4. Styrets godtgjøring endres ikke.
-

Sak 04/21 Leveranseavtale

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
04/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om leveranseavtalen.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
 2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.
-

Møteprotokollen er godkjent elektronisk jf. Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven og IKS-loven (tiltak for å avhjelpe konsekvenser av covid-19)

Gunn Iversen Stokke
Representantskapets leder

Bjørnar Buhaug
Indre Fosen kommune

Bente Estil
Lierne kommune

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

34/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/259 - 1

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll 15.09.21

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

35/21

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/259 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 15.09.2021, godkjennes.